

ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Τραγικό τέλος στην υπόθεση εξαφάνισης του Βαγγέλη

Τον περασμένο μήνα, απασχόλησε ιδιαίτερα το ευρύ κοινό, η υπόθεση εξαφάνισης του Βαγγέλη Γιακουμάκη, 20χρονου φοιτητή της Γαλακτοκομικής Σχολής Ιωαννίνων. Στις 6 Φεβρουαρίου τα ίχνη του παιδιού χάθηκαν και για παραπάνω από ενάμιση μήνα το μόνο που ακούγαμε ήταν φημολογίες και υποθέσεις γύρω από το λόγο εξαφάνισής του.

Το θέμα που ειπώθηκε και ανα-

λύθηκε από πάρα πολύ κόσμο είναι η βία και η κακοποίηση στο χώρο του σχολείου ή αλλιώς το bullying που στις μέρες μας έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Στόχος του εκφοβισμού είναι ο πόνος και η αναστάτωση των συνομήλικων. Εμφανίζεται με κοροϊδία, διακρίσεις ή σχόλια, με τη διάδοση φημών, τα χτυπήματα, τα σπρωξίματα

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

Παρακολουθήσαμε το Aphrodite Cup

Στις 6 Μαρτίου η Ε τάξη πήγα-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ:	
Επικαιρότητα	1-4
Πάσχα	4- 18
Πρωτομαγιά	18- 19
Διάφορα θέματα	19 - 24
Οικολογία-Περιβάλλον	24-27

με στο γήπεδο Tae Kwon Do της πόλης μας, για να παρακολουθήσουμε το διεθνές τουρνουά Aphrodite Cup που διοργάνωσε ο Σύλλογος της πόλης μας Αρμονία και ο Δήμος Παλαιού Φαλήρου.

Στο Aphrodite Cup αγωνίστηκαν κορίτσια (από 18 χώρες) από 8 και πάνω ετών. Τα κορίτσια αυτά είχαν εργαστεί σκληρά για να δώσουν

τον καλύτερο εαυτό τους και να διεκδικήσουν την πρώτη θέση.

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

Τραγικό τέλος στην υπόθεση εξαφάνισης του Βαγγέλη

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

και τις κλωτσιές, καθώς και μέσω του διαδικτύου και των μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο. Το φαινόμενο αυτό τρομάζει γονείς και πολίτες. Συνεχώς και αυξάνουν τα επεισόδια παιδιών που παραπονιούνται ότι έχουν πέσει θύμα κοροϊδίας άλλων παιδιών και εκφράζουν την απογνώσή τους και τις δικές τους εμπειρίες ως θύματα εκφοβισμού από συμμαθητές, συνομηλικούς ή και παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας. Προσοχή, βία δεν είναι μόνο το «ξύλο». Η βία μπορεί να πάρει πολλές μορφές: λεκτική, συναισθηματική, διαδικτυακή.

Στις 6 Μαρτίου ήταν η παγκόσμια ημέρα κατά του σχολικού εκφοβισμού. Η Ελλάδα έχει την 4^η θέση ανάμεσα σε 41 χώρες σε περιστατικά ενδοσχολικής βίας. Πρέπει όλοι να συμβάλουμε στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου.

Οι γονείς πρέπει να αποδεχτούν τα παιδιά τους. Μπορεί να μη σας μοιάζουν, μπορεί να έχουν τις δικές τους επιθυμίες, όμως η αγάπη και η αποδοχή είναι η μόνη λύση. Αν το παιδί σας είναι οτιδήποτε διαφορετικό απ' αυτό που εσείς σχεδιάζατε, αγκαλιάστε το - μην το σπρώχνετε μακριά σας. Αγνοήστε το «τι θα πει ο κόσμος», νοιαστείτε για το τι θα πει η καρδιά σας και η καρδιά του παιδιού σας.

Παρακολουθήσαμε το Aphrodite Cup

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

Είναι κανονικά παιδιά σαν και εμάς απλώς μετά το σχολείο κάνουν προπόνηση περίπου 4-5 ώρες καθημερινά. Όταν έρθει ή ώρα των αγώνων, φοράνε λαμπερά κοστούμια με πούλιες καθώς κρατάνε στεφάνια, κορδέλες και μπάλες.

Οι “bullies” πρέπει να συνειδητοποιήσουν τι κάνουν. Σχεδόν κανένας bully δεν καταλαβαίνει τη σοβαρότητα των πράξεών του. Θεωρεί ότι είναι πλάκες, ότι το θύμα δεν ενοχλείται και τόσο, ότι το αντέχει - επειδή οι ίδιοι θα το άντεχαν. Κι όμως, δεν είναι πλάκα όταν δεν μπορεί κι ο άλλος να κάνει το ίδιο σε σας. Όταν δε γελάει. Όταν το κάνετε παρά τη θέλησή του. Ξεχωρίστε την καλόκαρδη πλάκα που κάνετε και σας κάνουν από τον ψυχικό βασανισμό που κάνετε σε ένα άτομο. Εσείς μπορεί να θεωρείτε πως θα το αντέχατε, γιατί είστε σκληροί και με υπομονή και δεν παίρνετε τα πράγματα στα σοβαρά. Μάθετε ότι δεν είναι όλοι έτσι: Ο περισσότερος κόσμος δεν είναι αναισθητός, κάποιων μάλιστα η ζωή μπορεί να γίνεται κόλαση και να μη θέλουν να τη συνεχίσουν άλλο. Αν νιώσεις ότι κάνεις κακό σε κάποιον αλλά δεν μπορείς να το σταματήσεις, ζήτα ψυχολογική υποστήριξη: δεν θα κάνεις καλό μόνο στους άλλους αλλά κυρίως στον εαυτό σου.

Για τους Βαγγέληδες αυτού του κόσμου. Ζήτα βοήθεια τώρα. Μπορεί να νομίζεις ότι όλοι θα είναι εναντίον σου, ότι δεν μπορείς να μιλήσεις στην οικογένειά σου, ότι κανείς δε θα σε καταλάβει, όμως κάνεις λάθος. Διάβασες τι έλεγε ο κόσμος όσο διαρκούσε η αναζήτηση του

Βαγγέλη Γιακουμάκη; Όλοι τον κατάλαβαν, όλοι τον ένιωσαν, όλοι θέλησαν να τον βοηθήσουν - ψάχνοντας γι' αυτόν, στέλνοντας του χρήματα, γράφοντας γι' αυτόν. Αν περνάς δύσκολα τώρα, να ξέρεις ότι δεν θα κρατήσει αυτό για πάντα. Τα πράγματα θα καλύτερεύσουν. Μπορεί να νομίζεις ότι είσαι μόνος, αλλά δεν είσαι. Με το που θα μιλήσεις οι νταήδες μαζεύονται στη γωνιά τους, και η υποστήριξη έρχεται.

Ο Βαγγέλης, λοιπόν, βρέθηκε νεκρός 800 μέτρα από τη σχολή του και όπως και να έγινε αυτό, το σίγουρο είναι ότι ήταν αποτέλεσμα του εκφοβισμού που δεχόταν όλον αυτόν τον καιρό. Ο εκφοβισμός απ όπου και αν προέρχεται είναι η απόδειξη ότι υπάρχουν μικροί άνθρωποι. Το μόνο που έχουν να δείξουν είναι ότι δεν έχουν Παιδεία. Ποιο σχολείο και ποια κοινωνία διαμορφώνει τέτοιους ανθρώπους; Ποια κοινωνία ανέχεται ακόμα στην εποχή που η τεχνολογία καλπάζει φαινόμενα τριτοκοσμικά; Πρέπει να είσαι ανόητος για να εκφοβίζεις κάποιον που θεωρείς αδύναμο. Πάντα εκεί έξω υπάρχει από σένα κάποιος πιο δυνατός. Μπορεί να μην τον συναντήσεις ποτέ... όταν όμως τον δεις θα καταλάβεις, ότι η βία δεν είναι προνόμιο δικό σου.

Καλό ταξίδι σε ένα παιδί σαν κι εμάς, στον Βαγγέλη!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΓΓΛΕΖΟΣ

άλλο μισό εκεί που έδιναν τον αγώνα τους.

Το Aphrodite Cup εξελίχθηκε σε τρεις ημέρες και κάποιιοι από εμάς το επισκεφθήκαμε και με τους γονείς μας.

ΜΑΡΙΤΙΝΑ ΦΕΡΡΟ

Εμπρησμός αυτοκινήτου

Ήταν 5.00 η ώρα ξημερώματα Πέμπτης των πρώτων ημερών του Μάρτη όταν εκκωφαντικά κορναρίσματα αυτοκινήτων ακούστηκαν. Οι κάτοικοι των οδών Ερατούς και Ευριπίδου ξύπνησαν και είδαν ένα αυτοκίνητο μάρκας Opel Corsa να φλέγεται. Ειδοποιήθηκε αμέσως η πυροσβεστική και η αστυνομία.

Η φωτιά εξαπλώθηκε αμέσως σε όλο το αυτοκίνητο. Τα ελαστικά άρχισαν να σκάνε από την θερμότητα και άρπαξε φωτιά το δέντρο που βρισκόταν ακριβώς από πάνω του. Κάποιοι προσπάθησαν να ρίξουν νερό όμως επειδή αυτό ήταν επικίνδυνο απομακρύνθηκαν. Ευτυχώς η πυροσβεστική έφτασε πολύ γρήγορα και με

προσεκτικές και μεθοδευμένες

κινήσεις έσβησε τη φωτιά προσπαθώντας να προστατέψει τα διπλανά αυτοκίνητα τα οποία ευτυχώς διασώθηκαν με λίγες μόνο ζημιές. Η αστυνομία κατέφθασε γρήγορα, συνέλεξε στοιχεία, πήρε αποτυπώματα και καταθέσεις από τους παρευρισκόμενους για να συντάξει τη σχετική αναφορά.

Το αυτοκίνητο βρισκόταν έξω

από το σχολείο μας με αποτέλεσμα το πρωί να γίνει αντικείμενο σχολιασμών και συζητήσεων. Ο διοικητής της αστυνομίας επισκέφτηκε το χώρο και κάλεσε τους πολίτες να μην πλησιάζουν για λίγο έως ότου γίνουν οι σχετικοί έλεγχοι. Αργότερα μάθαμε ότι το αυτοκίνητο αυτό είχε κλαπεί από κάποια άλλη περιοχή και ενδέχεται να είχε χρησιμοποιηθεί σε παράνομες πράξεις γι' αυτό και ίσως να του έβαλαν φωτιά.

Μετά από μία εβδομάδα υπηρεσία του δήμου το μετέφερε, έπλυσε το χώρο και το μόνο που απέμεινε είναι ο μαυρισμένος κορμός του πεύκου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΛΩΝΑΣ

Επίσκεψη στο Ίδρυμα Ευγενίδου

Στις 4 Μαρτίου επισκεφθήκαμε το Ευγενίδειο Ίδρυμα προκειμένου να παρακολουθήσουμε την έκθεση αστροφωτογραφίας του Φ. Ματσόπουλου αλλά και να πάρουμε μέρος σ' ένα διαδραστικό παιχνίδι για τα 7 Μουσεία της παραγωγικής ιστορίας του τόπου μας. Μεταξύ της έκθεσης και του παιχνιδιού επισκεφθήκαμε και τη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, όπου κάποια παιδιά έγιναν μέλη για να μπορούν να δανείζονται βιβλία. Ήταν ενδιαφέρον και συγκρίναμε την βιβλιοθήκη του σχολείου μας με αυτή. Επίσης είδαμε

πως λειτουργούσαν χωρίς υπολογιστές και πως τοποθετούσαν τα βιβλία ώστε να τα βρίσκουν καλύτερα.

Φυσικά είδαμε και την καταπληκτική έκθεση αστροφωτογραφίας, όπου ένας εξαιρετικός φωτογράφος συνδύασε τη φωτογραφική μηχανή με το τηλε-

σκόπιο με εντυπωσιακά όμορφα και χρωματιστά αποτελέσματα.

Μετά πήγαμε γεμάτοι περιέργεια και πήραμε μέρος σ' ένα παιχνίδι που λεγόταν 7 κλειδιά. Στο παιχνίδι χωριστήκαμε σε 3 ομάδες που έκαναν διάφορες δράσεις σε σχέση με παλιά εργοστάσια π.χ. σηροτροφίας, ελαιοτριβεία, εργοστάσια επεξεργασίας πέτρας και μαρμάρου κ.ά. Το μήνυμα στο τέλος του προγράμματος ήταν η προστασία του περιβάλλοντος.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Αξιοποίηση των χρημάτων του ταμείου μας

Τις τελευταίες μέρες τα παιδιά του Ε2 με τα λεφτά του ταμείου μας αγοράσαμε μια φωτογραφική μηχανή, ένα ποντίκι και χώμα για τα φυτά μας.

Τις επόμενες μέρες θα αγοράσουμε καινούρια φυτά για τον κήπο μας, για να τον ομορφύνουμε αλλά και να παρατηρήσουμε την ανάπτυξή τους στο

πλαίσιο του προγράμματος της τάξης μας «Πράσινο Σχολείο».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Διαγωνισμός της Μαθηματικής Εταιρείας

Η Μαθηματική Εταιρεία διοργανώνει κάθε χρόνο τον Διαγωνισμό «Παιχνίδι και Μαθηματικά» στον οποίο παίρνουν μέρος οι πέμπτες και οι έκτες κάθε δημοτικού σχολείου. Την Παρασκευή 6 Μαρτίου του 2015 έγινε ο διαγωνισμός και πήραμε

μέρος με περιέργεια και λίγο άγχος.

Μετά από τις απαραίτητες διευκρινήσεις από τον δάσκαλό μας ξεκινήσαμε χωρίς πολλές δυσκολίες.

Σκοπός της Μαθηματικής Εταιρείας είναι να κάνει τα παιδιά να ενδιαφερθούν για τα μαθηματικά και να μην τα φοβούνται. Ελπίζω όλα τα παιδιά να τα πήγαν καλά!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΜΑΗΣ

Το πρωί στο θέατρο, το απόγευμα στους βαθμούς !!!

Επιτέλους τέλειωσε και αυτό το τρίμηνο με πολλά νέα μαθήματα. Ήρθε η ώρα των βαθμών και η 18 Μαρτίου ήταν μέρα με χαρά αλλά και μπόλικο άγχος.

Το πρόγραμμα της ημέρας ξεκινούσε με την πρωινή επίσκεψή μας στο Θέατρο Τέχνης, όπου παρακολουθήσαμε την παράσταση του Όσκαρ Ουάιλντ «Το Φάντασμα του Κάβτερβιλ».

Το απόγευμα ήταν προγραμμα-

τισμένη η συνάντηση των δα-

σκάλων με τους γονείς μας όπου θα δοθούν οι βαθμοί για να δουν τα παιδιά της τρίτης, της τετάρτης, της πέμπτης και της έκτης την επίδοσή τους στο τρίμηνο. Ελπίζω όλα τα παιδιά να πάρουν καλούς βαθμούς.

ΝΑΤΑΣΑ ΜΑΜΑΗ

ΠΑΣΧΑ—ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Το δικό μας Πάσχα

Νατάσα—Γιώργος : Το δικό μας Πάσχα

Ο μπαμπάς και η μαμά μου δεν έχουν χωριά για αυτό το Πάσχα

Κλαίντι : Το δικό μου Πάσχα

Την Κυριακή του Πάσχα μαζευόμαστε όλοι οι συγγενείς και βγαίνουμε στην εξοχή, όπου

το περνάμε στην Αθήνα. Εμείς τη Μεγάλη Πέμπτη πάμε στην εκκλησία για να κοινωνήσουμε και γυρνώντας από την εκκλησία βάζουμε κόκκινα τα αυγά, το απόγευμα φτιάχνουμε κουλουράκια και τσουρέκια. Το βράδυ χτυπά η καμπάνα και πάμε στην εκκλησία γιατί ψέλνονται τα 12 Ευαγγέλια και στα 6 Ευαγγέλια βάζουν τον Χριστό στον σταυρό. Τη Μεγάλη Παρασκευή πάμε το πρωί στην εκκλη-

σήνουμε το αρνί ή τα παιδάκια, τσουγκρίζουμε τα κόκκινα αυγά, βάζουμε παραδοσιακή μου-

σία γιατί γίνεται η Αποκαθήλωση. Το βράδυ γίνεται η περιφορά του Επιταφίου και το Μεγάλο Σάββατο γίνονται οι προετοιμασίες για το Πάσχα.

Στις 12 η ώρα το βράδυ γίνεται η Ανάσταση και ο παππάς λέει το Χριστός Ανέστη. Ανήμερα το Πάσχα ψήνουμε το αρνί και γλεντάμε.

ΝΑΤΑΣΑ ΜΑΜΑΗ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΜΑΗΣ

σική, χορεύουμε και γενικά περνάμε όλοι πολύ όμορφα.

ΚΛΑΙΝΤΙ ΜΠΕΚΙΡΑΙ

Εύα : Το δικό μου Πάσχα

Το Πάσχα εγώ και η οικογένειά μου συγκεντρωνόμαστε σε ένα σπίτι και τρώμε καθώς ο καθένας φέρνει ένα φαγητό η γλυκό. Αργότερα πηγαίνουμε σε μια κοντινή εκκλησία μαζί με τις λαμπάδες μας. Εκεί υπάρχουν πολλά πυροτεχνήματα και ο

σκύλος μου φοβάται. Αργότερα πηγαίνουμε όλοι ξανά στο σπίτι που συγκεντρωθήκαμε νωρίτερα. Εγώ πάντα έχω ετοιμάσει να παίξουμε κάποια παιχνίδια και όλοι παίζουμε γύρο από το τζάκι. Μετά βάζω τραγούδια στο κασετόφωνό μου και

όποιος τα ξέρει τραγουδάει ή χορεύει. Εντωμεταξύ ο σκύλος μου παίζει ή τη χαϊδεύουμε για να ηρεμήσει από τα πυροτεχνήματα.

EYA MANOYSAKH

Χριστίνα : Το δικό μου Πάσχα στο Μαλανδρίνο

Το Πάσχα στο Μαλανδρίνο πηγαίνω με τους γονείς και την αδελφή μου την μεγάλη Πέμπτη. Εκεί βλέπω τις ξαδέλφες μου τον παππού και την γιαγιά μου και φυσικά τις φίλες μου που έχω να την δω από τα Χριστούγεννα. Την Μεγάλη Παρασκευή το πρωί πάμε στην εκκλησία για να στολίσουμε τον επιτάφιο και στις 10-11 ώρα γίνεται η αποκαθήλωση . Το μεσημέρι οι μεγάλοι κάνουν ετοιμα-

σίες και εγώ με τις ξαδέλφες και της φίλες μου πηγαίνουμε βόλτες στο χωριό ,το βράδυ κατά της 7 γίνεται η περιφορά του επιταφίου . Το Σάββατο το πρωί ξαναπάμε στην εκκλησία και όταν γυρίσουμε ετοιμάζουμε τα φαγητά για το βράδυ μετά την ανάσταση ,το βράδυ πάμε στην ανάσταση μετά γυρνάμε σπίτι και τρώμε το πρώτο ψητό αρνί που βγαίνει από το φούρνο . Την Κυριακή το Πά-

σχα ο παππούς μου ψήνει το δεύτερο αρνί και μετά το τρώμε όλοι οι οικογένεια μαζί με τα αλλά φαγητά.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ραφαέλλα : Το δικό μου Πάσχα στη Σαλαμίνα

Το Πάσχα το περνάω στη Σαλαμίνα, στο σπίτι της θείας μου. Το πρωί ο μπαμπάς μου και ο θείος μου καθαρίζουν το αρνί. Το σουβλίζουμε και καθώς το σουβλίζουμε, εγώ πετάω τον Μάρτη μου στη φωτιά. Μέχρι να ετοιμαστεί το αρνί εγώ παίζω διάφορα πράγματα ή βλέπω τη-

λεόραση. Ύστερα, το μεσημέρι

καθόμαστε στο τραπέζι και τρώμε. Όταν τελειώνουμε το φαί , τσουγκρίζουμε τα αυγά που ετοίμασε η μαμά μου με τη θεία μου πιο πριν. Το αυγό μου σπάει όλα τα άλλα και χαίρομαι. Το Πάσχα στη Σαλαμίνα το περνάω υπέροχα!!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ ΠΡΙΦΤΗ

Γεωργία : Το δικό μου Πάσχα

Σε λίγες μέρες πλησιάζει το Πάσχα, τα σχολεία θα κλείσουν και εγώ δεν βλέπω την ώρα να πάω στο χωριό μου. Εκεί κάθε μέρα είναι όμορφη και ξεχωριστή. Απαλλαγμένη πλέον από τα μαθήματα μπορώ ελεύθερα να παίξω και να διασκεδάσω από το πρωί έως το βράδυ. Την Με-

γάλη εβδομάδα ξεκινάω και εγώ τη νηστεία. Κάθε μέρα κάνω και κάτι διαφορετικό τηρώντας τα έθιμα του χωριού μου. Τη μεγάλη Πέμπτη για παράδειγμα μαζευόμαστε όλες οι ξαδέλφες μαζί με τις μαμάδες και βάζουμε τα αυγά. Έπειτα την μεγάλη Παρασκευή πηγαί-

νω μαζί με τις ξαδέλφες μου και τραγουδάμε από σπίτι σε σπίτι τα κάλαντα του Πάσχα, «Σήμερα μαύρος ουρανός σήμερα μαύρη μέρα». Το βράδυ εκείνο φοράω τα καλά μου και πηγαίνω μαζί με τους συγγενείς μου για την περιφορά του Επι-

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

Γεωργία : Το δικό μου Πάσχα

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

ταφίου γύρω από το χωριό μου και μετά τρώμε όλοι στο τραπέζι που ετοιμάζει η μαμά κάθε χρόνο μαζί με τις θείες μου. Όσο αυτές μαγειρεύουν και δεν χρειάζονται κάποια βοήθεια, εμείς τα κορίτσια καθόμαστε και παίζουμε μέχρι που μας καλούν στο τραπέζι για να φάμε τις μαγειρεμένες νοστιμιές. Την επόμενη μέρα, δηλαδή το Μεγάλο Σάββατο ξυπνάω νωρίς το πρωί και πάω στην εκκλησία για τον Εσπερινό της Ανάστασης που λέγεται και "Πρώτη Ανάσταση". Το απόγευμα παρακολουθώ τον μπαμπά και τους θείους που προετοιμάζουν τις ψησταριές και σουβλίζουν τα

αρνιά για να είναι έτοιμα για την επόμενη μέρα. Το βράδυ

πριν πάμε στην εκκλησία το σπίτι μυρίζει τόσο όμορφα από τη «μαγειρίτσα» και τα άλλα φαγητά. Κατά τις έντεκα τρέχω να βάλω τα καλά μου ρούχα. Ανοίγω γρήγορα το ντουλάπι παίρνω την λαμπάδα μου και τρέχω να προλάβω τους άλλους που έχουν ήδη φύγει.

Στον δρόμο για την εκκλησία συναντώ όλους τους χωριανούς, τους συγγενείς ντυμένοι όμορφα να πηγαίνουν στην εκκλησία για να πάρουν το φως με τις λαμπάδες τους. Μετά την Ανάσταση πηγαίνουμε στο σπίτι όπου μας περιμένει ένα μεγάλο τραπέζι. Με το «φως της Ανάστασης» που φέραμε με τις λα-

μπάδες από την εκκλησία ανάβουμε το καντηλάκι του σπιτιού, για να καίει όλο το χρόνο. Συνήθως εγώ είμαι αυτή που καταφέρνει να κρατήσει τη φλόγα της λαμπάδας άσβηστη μέχρι το σπίτι και να δώσω το «φως». Αφού καθίσουμε όλοι στο τραπέζι τσουγκρίζουμε τα αυγά και σηκώνουμε τα ποτήρια μας και λέμε «Χριστός Ανέστη»!

Την επόμενη μέρα ξυπνάω και όλο το σπίτι μυρίζει τσίκνα. Από νωρίς το πρωί ο μπαμπάς και ο θείος έχουν βγάλει την σούβλα και ψήνουν το αρνί, βγαίνω έξω και σκέφτομαι ότι μπορώ να φάω πια κρέας και τις αγαπημένες μου σοκολάτες. Όση ώρα ψήνουμε περνάνε πολλοί γνωστοί, φίλοι και συγγενείς από το σπίτι μας, αλλά και εμείς επισκεπτόμαστε σπίτια συγγενών και φίλων για να τους ευχηθούμε, να πάρουμε έναν «μεζέ» και να αλληλοπειραχθούμε για το καλύτερο και πιο γρήγορο ψήσιμο.

Το μεσημέρι όλα είναι έτοιμα!! Στρώνουμε ένα μεγάλο τραπέζι όπου καθόμαστε όλοι μαζί, ο παππούς, η γιαγιά, οι θείοι, οι θείες και όλα τα ξαδέλφια μου. Είναι ωραίο να γιορτάζουμε όλοι μαζί. Στο τέλος ο χορός και το τραγούδι θα κλείσουν ένα ακόμη όμορφο Πάσχα!

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΜΑ

Χάρης : Το δικό μου Πάσχα στη Νίσυρο

Το Πάσχα στην Νίσυρο είναι κάτι ξεχωριστό!

Στην Ανάσταση πετάνε πολλές φωτοβολίδες και πυροτεχνήματα.

Την εβδομάδα μετά το Πάσχα έχουμε πολλά ωραία έθιμα όπως: την Τρίτη του Πάσχα πηγαίνουμε σε ένα βουνό στην Ευαγγελίστρια μαζευόμαστε στα χωράφια ψήνουμε και τρώ-

με, το πρωί γίνεται η λειτουργία

της εκκλησίας και «χτυπάμε τα θronιά» δηλαδή στις εκκλησίες εκεί που καθόμαστε το ξύλο ανεβοκατεβαίνει το ανεβοκατεβάζουμε αλλά χτυπώντας το στην καρέκλα.

Την Παρασκευή του Πάσχα πηγαίνουμε στο λιμάνι γύρω στις 8 η ώρα και φεύγουμε με τα πούλμαν, τα μηχανάκια και τα

(Συνέχεια στη σελίδα 7)

Χάρης : Το δικό μου Πάσχα στη Νίσυρο

αυτοκίνητα και φεύγουμε από το Μανδράκι. Πρώτη μας στάση είναι ο Εμπορείος εκεί γίνεται η λειτουργία της εκκλησίας. Όταν τελειώσει, γυρνάμε την εικόνα της Παναγίας σε όλο το χωριό σε κάθε σπίτι μπαίνει η εικόνα μέσα και ο παππάς πετάει μια φωτοβολίδα μέσα στο

σπίτι, 2^η στάση μας είναι τα Νικιά και κάνουμε ο ίδιο> Στις 2 η ώρα γυρνάμε στο Μανδράκι.

Την Κυριακή του Πάσχα πηγαίνουμε στους Πάλλους και κάνουμε το ίδιο.

ΧΑΡΗΣ ΨΙΑΧΟΣ

Καλό Πάσχα σε διάφορες γλώσσες

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΜΑ

Πάσχα σε διάφορα μέρη της Ελλάδας

Πάσχα στην Κρήτη

Η ΦΟΥΝΑΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

Πριν την Ανάσταση (κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής) όλα τα παιδιά του χωριού μαζεύουν ξύλα και τα αφήνουν στο προ-

αύλιο της εκκλησίας. Την παραμονή της Ανάστασης σχηματίζουν ένα μεγάλο σωρό από τα ξύλα (τη λεγόμενη φουνάρα= η μεγάλη φωτιά ή φλόγα, προφανώς από το φως, φωτιά) και

στην κορυφή έχουν ένα σκιάχτρο που υποτίθεται ότι είναι ο Ιούδας και την ώρα που ο παππάς λέει το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ βάζουν φωτιά και καίνε τον Ιούδα. Η καμπάνα του χωριού χτυ-

Πάσχα στην Κρήτη

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

πά και πέφτουν πυροβολισμοί (ένα κακό έθιμο).

ΤΟ ΑΜΙΛΗΤΟ ΦΩΣ

Μόλις πει ο παπάς το «δεύτε λάβετε φως», πολλοί με ένα κερί ή φαναράκι μεταφέρουν το άγιο φως στο σπίτι τους αμίλητοι (μόλις πάρουν το φως και μέχρι να πάνε το σπίτι δεν λένε καμιά λέξη), πιστεύοντας ότι έτσι θα γίνει κάτι καλό στο σπιτικό τους ή ότι έτσι θα φύγουν οι δαίμονες.

Η ΛΑΜΠΡΟΚΟΥΛΟΥΡΑ, ΤΑ ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΙΑ & ΤΟ ΚΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Από το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης οι γυναίκες καταπιάνονται με το ζύμωμα. Ζυμώνουν τα καλιτσούνια (χειροποίητες τυρόπιτες με μυζήθρα, που παλιά γινόταν τηγανιτά και όχι στο φούρνο, όπως γίνεται σήμερα με τα καλούμενα λυχναράκια), τα τσουρέκια και τις λαμπροκουλούρες.

Η λαμπροκουλούρα δεν έχει στη μέση τρύπα και στο κέντρο της μπαίνουν κανονικά τρία κόκκινα αυγά, όσα και η Αγία τριάδα. Γενικά τα εδέσματα και γλυκίσματα του Πάσχα κυριαρχεί το γάλα, το αυγό και το τυρί (μυζήθρα και ανθότυρο). Το Πάσχα οι σύντεκνοι (= οι νονοί, οι συν τέκνοι) πηγαίνουν στους βαφτισμιμούς τους το κουλούρι της Λαμπρής, κόκκινα αυγά και το κερί της Ανάστασης (ένα άσπρο κερί).

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Πασχαλινό έθιμο της Σάμου

Στο χωριό Μαραθόκαμπο της Σάμου τοις ημέρες του Πάσχα διατηρείται μεταξύ των άλλων και ένα παμπάλαιο έθιμο, το οποίο έλκει τις ρίζες του στα

χρόνια της επανάστασης του 1821. Είναι το έθιμο με τις «τουφεκιές», το οποίο εμπλουτι-

σμένο με την ευρηματικότητα των κατοίκων στο πέρασμα των χρόνων δημιουργεί ένα εντυπωσιακότατο θέαμα, που γίνεται ανήμερα του Πάσχα, και το παρακολουθούν χιλιάδες επισκέπτες από τη Σάμο και από όλα σχεδόν τα μέρη της Ελλάδας, καθώς και αρκετοί ξένοι. Μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα για το έθιμο με τις τουφεκιές χρησιμοποιούσαν το τρομπόνη (τρομπόνι) και το σουλτάς (σουλτάδο) που ήταν παμπάλαια όπλα της επανάστασης του 1821, το τρομπόνι μάλιστα, το οποίο ήταν κατ' εξοχήν ναυτικό όπλα, είχε πλατιά κάνη που έβαζαν πολλά βλήματα, με τα οποία οι Μαραθοκαμπίτες ναυτικοί αντιμετώπιζαν τους πειρατές. Η κάθε ενορία είχε τους

δικούς της τουφεκάδες, τους δικούς της λεβέντες και υπήρχε συναγωνισμός ποιοι θα έριχναν τις περισσότερες και ποιοι θα ήταν οι πιο συστηματικοί. Οι μικρότεροι έριχναν φελλούς, τρακατρούκες και αυτοσχέδια βαρελότα.

Σήμερα στο έθιμο την Κυριακή του Πάσχα ανταγωνίζονται οι έξι (6) ενορίες του χωριού για το ποια θα παρουσιάσει το εντυπωσιακότερο θέαμα. Στην προετοιμασία του θεάματος συμμετέχουν εκατοντάδες εθελοντές κάθε ηλικίας, ενώ στηρίζεται οικονομικά και από ομογενείς του εξωτερικού που θέλουν τη διατήρηση των τοπικών εθίμων στο πέρασμα του χρόνου...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πάσχα στο Λεωνίδιο

Η νύχτα της Αναστάσεως στο Λεωνίδιο είναι η νύχτα των αεροστάτων, μοναδικό και φαντασμαγορικό έθιμο. Με το Χριστός Ανέστη παίρνουν φωτιά οι «κολλημάρες» και τα αερόστατα αιωρούνται προς τα πάνω. Ανεβαίνουν ψηλά και για 30-40 λεπτά κατακλύζουν τον ουρανό της ανοιξιάτικης αναστάσιμης νύχτας.

Το θέαμα είναι μοναδικό όταν καίγεται κάποιο αερόστατο από υπερβολικά μεγάλη «κολλημάρα» ή από πολύ πετρέλαιο, η αγωνία κορυφώνεται διότι οι ανταγωνιστές των άλλων ενοριών κρατούν λογαριασμό αποτυχιών για να ακολουθήσουν τα πειράγματα το πρωί της Ανάστασης.

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

Πάσχα στο Λεωνίδιο

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

Την Κυριακή του Πάσχα, ο Δήμος Λεωνιδίου στον κήπο του Δημαρχείου έχει σουβλες με αρνιά και κοκορέτσια.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

Πάσχα στην Αθήνα

Στην Αθήνα, όπως και σε όλη την Ελλάδα γιορτάζουμε το Πάσχα νηστεύοντας, πηγαίνοντας στην εκκλησία και ακολουθώντας την παράδοση της Μεγάλης Εβδομάδας.

Στα σχολεία για 40 μέρες λέμε την «Αναστάσιμη προσευχή».

Η πιο σημαντική μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας είναι η Κυριακή Του Πάσχα, διότι τότε αναστήθηκε ο Χριστός. Εκείνη την ημέρα μαζευόμαστε και σουβλίζουμε αρνί και κοκορέτσια.

ΙΩΑΝΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Πάσχα στην Αργολίδα

Οι προετοιμασίες για το Πάσχα ξεκινούσαν με το άσπρισμα στις αυλές και στις μάντρες των σπιτιών. Οι νοικοκυρές πριν αλλά και στη διάρκεια της Μεγάλης εβδομάδας μέχρι την Μεγάλη Τετάρτη αγόραζαν ασβέστη και άσπριζαν τα σπίτια μέσα και έξω.

Την Μεγάλη Πέμπτη έφτιαχναν τα κουλούρια της Λαμπρής και βάφανε τα αυγά. Το Μεγάλο Σάββατο σφάζανε τ' αρνιά, ετοιμάζαν τη μαγειρίτσα και το βράδυ πηγαίνανε στην εκκλησία οι οικογένειες. Κάποια χωριά στην Αργολίδα διατηρούν κάποια ιδιαίτερα έθιμα όπως:

ΑΣΙΝΗ

Πασχαλινά Έθιμα

Το σουβλισμα

Το ψήσιμο του αρνιού στη σουβλα είναι παραδοσιακό ελληνικό έθιμο και μάλιστα της ηπειρωτικής Ελλάδας (πχ. στα Επτάνησα). Η συγκεκριμένη τεχντροπία ανάγεται

Την Μεγάλη Παρασκευή ή το

Μεγάλο Σάββατο μια ομάδα από νέους της Ασίνης μαζεύονται και κατασκευάζουν ένα αχυρένιο ομοίωμα του Ιούδα Ισκαριώτη.

Μόλις το κατασκευάσουν το βάζουν επάνω σ' ένα καρτόσι και το γυρίζουν σ' όλο το χωριό. Το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα μετά τη θεία λειτουργία τής Αγάπης, τοποθετούν τον Ιούδα πάνω σε ένα Ικρίωμα (κρεμάλα) και το καίνε.

ΛΙΜΝΕΣ

Το Μ. Σάββατο οι γυναίκες ζυμώνουν το πασχαλινό κουλούρι και μαζί μ' αυτό ζυμώνουν κουλούρες μεγάλες για να τις πάνε στα βαφτιστήρια τους και ένα μικρό κουλούρι που το βάζουν στο εικόνισμα. Όλα τα κεντούν με διάφορα κεντίδια και ένα κόκκινο αυγό θα βάλουν επάνω στην πασχαλινή κουλούρα, την οποία θα φάνε την Κυριακή του Πάσχα μαζί με το αρνί.

ΝΕΑ ΚΙΟΣ

Στην Νέα Κίο καίνε το ομοίωμα του Βαραββά τη Μεγάλη Παρασκευή. Η περιφορά του Επιταφίου σταματά στην πλατεία του χωριού όπου ο ιερέας τελεί τη δέηση και συγχρόνως καίγεται το ομοίωμα του Βαραββά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ένας εύκολος και γρήγορος τρόπος ψησίματος, αφού δεν απαιτούσε εγκαταστάσεις, παρά μόνο μια φωτιά, ένα μυτερό κλαδί και δύο διχάλες στο

(Συνέχεια στη σελίδα 10)

Το σούβλισμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 9)

έδαφος για να συγκρατούν τη σούβλα. Όπως την τελευταία Κυριακή των Απόκρεω έχει καθιερωθεί να καταναλώνουμε μακαρονάδες (ιταλικό έθιμο) και την ημέρα των Χριστουγέννων γαλοπούλες (αμερικάνικο),

Πασχαλινά Έθιμα

Το Χριστιανικό Πάσχα ή Πασχαλιά ή Λαμπρή, και ειδικότερα η Ανάσταση του Χριστού ή απλώς Ανάσταση, είναι η σπουδαιότερη γιορτή του χριστιανικού εκκλησιαστικού έτους. Γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο που ακολουθεί την εαρινή ισημερία της 21ης Μαρτίου μη συμπεριλαμβανομένης, κατά το Ιουλιανό ημερολόγιο στην Ορθόδοξη εκκλησία και κατά το Γρηγοριανό στη Ρωμαιοκαθολική.

Τα λαϊκά έθιμα κατά το σύγχρονο εορτασμό της Ανάστασης στην Ελλάδα, περιλαμβάνουν δείπνο με κύριο φαγητό τη μαγειρίτσα, το βράδυ της Ανάστασης, το τσούγκρισμα των κόκκινων αυγών, το «φιλί της αγάπης» την ώρα της Ανάστασης, το σούβλισμα του αρνιού κατά την Κυριακή του Πάσχα και άλλες εκδηλώσεις.

Γιορτάζεται μοναδικά σε όλη την Ελλάδα όπου υπάρχουν διάφορα ήθη και έθιμα.

ΕΘΙΜΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Με ένα κόκκινο πανί, που συμβολίζει το αίμα του Χριστού, απλωμένο στο μπαλκόνι ή το παράθυρο, ξεκινούν στην επαρχία τη Μεγάλη Πέμπτη οι προετοιμασίες για τη βραδιά της Ανάστασης, ενώ την ίδια ημέρα οι νοικοκυρές σε όλη τη χώρα βάζουν τα κόκκινα αυγά. Τη Μεγάλη Πέμπτη ζυμώνονται και τα τσουρέκια. Αυτήν την ημέρα οι νοικοκυρές δεν πλένουν, δεν

έτσι και την Κυριακή του Πάσχα δεν διατάσαμε καθόλου να καθιερώσουμε, εδώ και αιώνες, το εβραϊκό έθιμο της κατανάλωσης ενός αρνιού... Ο οβελίας, το παραδοσιακό αρνάκι που το βλέπουμε να στριφογυρνάει στη σούβλα κάθε Κυριακή του Πάσχα και το χουμε συνδέσει με

την εθνική μας παράδοση, δεν είναι τίποτε άλλο από μια εβραϊκή γιορτή που προσαρμόστηκε στα ελληνοχριστιανικά δεδομένα για να γεμίσει το στομάχι μας μ' ένα ακόμα παραδοσιακό λαχταριστό φαγητό.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΛΩΝΑΣ

απλώνουν ούτε κάνουν άλλες δουλειές στο σπίτι.

Τη Μεγάλη Πέμπτη στην εκκλησία φέλλεται η μακρά ακολουθία των Παθών με τα 12 Ευαγ-

γέλια και αναπαριστάνεται ξανά η Σταύρωση. Αφού τελειώσουν τα 12 Ευαγγέλια, κοπέλες αναλαμβάνουν να στολίσουν τον Επιτάφιο με γιρλάντες από λευκά λουλούδια, έτσι ώστε το πρωί της επόμενης μέρας να είναι έτοιμος να δεχθεί το σώμα του Χριστού κατά την Αποκαθήλωση.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ακόμη και σήμερα σε κάποια χωριά οι κάτοικοι δε στρώνουν καν τραπέζι τη Μεγάλη Παρασκευή. Δεν τρώνε γλυκά για την αγάπη του Χριστού, που τον πότισαν ξύδι. Ταχινόσουπα, μαρούλι ή φακές με ξύδι είναι τα συνήθη φαγητά. Κανείς δεν πρέπει να πιάσει στα χέρια του σφυρί ή βελόνι, γιατί θεωρείται μεγάλη αμαρτία. Το βράδυ γίνεται ο Εσπερινός και η περιφορά

του Επιταφίου, ο στολισμός και η περιφορά του οποίου είναι το κυριότερο έθιμο της Μεγάλης Παρασκευής.

Χαρακτηριστικό των παλαιότερων ετών ήταν η ευγενής άμιλλα ανάμεσα στις ενορίες για τον ομορφότερο στολισμένο Επιτάφιο. Πρώτα πήγαιναν τα λουλούδια για το στολισμό του Επιταφίου οι ελεύθερες και ύστερα οι παντρεμένες. Από κάτω περνούσαν όλοι από μία φορά, ενώ πίστευαν πως, αν τα ζωηρά παιδιά περάσουν τρεις φορές, θα γίνουν φρόνιμα... Τρεις φορές έπρεπε να περάσουν και οι άρρωστοι για ν' αναρρώσουν. Τα λουλούδια που παίρνουν οι πιστοί από τον Επιτάφιο θεωρούνται ευλογημένα και τοποθετούνται στο εικονοστάσι του σπιτιού. Παλιότερα, οι γυναίκες έφτιαχναν με αυτά φυλαχτά για τους ναυτικούς, ενώ ορισμένοι τα χρησιμοποιούσαν και σαν γιατρικό για τον πονοκέφαλο. Στην περιφορά του Επιταφίου προπορεύεται η μπάντα ή η χορωδία και παίζει πένθιμα εμβατήρια, ακολουθούν οι ιεροψάλτες, ο κλήρος, οι μυροφόρες, τα εξαπτέρυγα, πρόσκοποι και οι πιστοί που φέλλουν καθ' όλη τη διάρκεια της λιτανείας. Σε όλη τη διαδρομή οι πιστοί ραίνουν τον επιτάφιο με λουλούδια και αρώματα, κρατώντας αναμμένα κεριά.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

Το Μεγάλο Σάββατο οι πιστοί

(Συνέχεια στη σελίδα 11)

Νόρα : Πασχαλινά Έθιμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

προετοιμάζονται για το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης. Το βράδυ της ίδιας ημέρας ο ιερέας φωνάζει το «Χριστός Ανέστη!». Ένα από τα βασικότερα τελετουργικά στοιχεία της Ανάστασης είναι το αναστάσιμο Φως, με κορυφαία στιγμή την πρόσκληση του ιερέα «**Δεύτε λάβετε Φως**». Το Φως αυτό οι πιστοί το μεταφέρουν στα σπίτια τους. Σε κάποιες περιοχές μάλιστα θεωρούνταν καλοτυχία να μη σβήσει η λαμπάδα με το Άγιο Φως μέχρι να φτάσουν οι πιστοί στο σπίτι. Μπαίνοντας «σταυρώνουν» πρώτα το ανώφλι της εξώπορτας, ενώ παλαιότερα ανανέωναν και το φως του καντηλιού και μάλιστα προσπαθούσαν να το κρατήσουν αναμμένο όσο περισσότερες μέρες μπορούσαν χωρίς να σβήσει.

Σημαντικότερα από τα έθιμα

Πασχαλινά Έθιμα

Η εβδομάδα μέχρι το Πάσχα, δηλαδή η «**Μεγάλη Εβδομάδα**», είναι μία περίοδος γεμάτη ενδιαφέροντα έθιμα και παραδόσεις, τις οποίες αξίζει να γνωρίσουμε.

Έτσι, τη **Μεγάλη Δευτέρα** ξεκινούν πολλοί την νηστεία της Μεγάλης Εβδομάδας μέχρι να κοινωνήσουν το Μεγάλο Σάββατο. Τα παλαιότερα χρόνια, οι κοπέλες πίστευαν πως "της νηστικής καρδιάς πιάνει η ευχή" και έτσι μετά τη νηστεία θα έβρισκαν γαμπρό.

Η **Μεγάλη Τρίτη** είναι μέρα αφιερωμένη στο καθάρισμα του σπιτιού. Σε κάποιες περιοχές της Ελλάδας, τη Μεγάλη Τρίτη φτιάχνονται και τα κουλουράκια, οι κουλούρες και τσουρέκια, έθιμο που συνήθως γίνεται Μ. Πέμπτη.

της χώρας, τις αγίες μέρες του Πάσχα, είναι τα ακόλουθα:

Στην **Σάμο** πραγματοποιείται το έθιμο των τουφεκιών, στην **Αρκαδία** το πέταγμα των αερόστατων, στην **Κέρκυρα** η ρίψη κανατιών και στην **Καλαμάτα** ο σαΐτοπόλεμος. Στον **Τυρό Αρκαδίας** αλλά και στη **Θράκη** ένα έθιμο είναι το κάψιμο του Ιούδα. Στη **Χίο** λαμβάνει χώρα ο ρουκετοπόλεμος, ενώ στην **Πάτμο** πραγματοποιείται η **Τελετή**

του **Νιπτήρος**. Σημαντικό έθιμο στην **Αράχωβα**, είναι η περιφορά της εικόνας του Αγίου Γεωργίου, ενώ στην **Υδρα**, έχουν ένα ξεχωριστό έθιμο την **Μεγάλη Παρασκευή**. Εκεί στην συνοικία **Καμίνι**, ο **Επιτάφιος** μπαίνει στη θάλασσα και διαβάζεται η ακολουθία του. Στη **Ρόδο**, τα παιδιά το Μεγάλο Σάββατο γυρνούν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν τον «**Λάζαρο**», ενώ οι νοικοκυρές φτιάχνουν στριφτά πασχαλινά κουλούρια τα λεγόμενα «**Λαζαράκια**».

Υπάρχουν και άλλα έθιμα του Πάσχα που δεν είναι και τόσο γνωστά, όπως το **μυστήριο του ευχέλαιου**, όπου οι γυναίκες παίρνουν λίγο αλεύρι μαζί τους στην εκκλησία το οποίο μετά τη λειτουργία το κάνουν πρόσφορο. Ακόμα πιο άγνωστο είναι το

Τη **Μεγάλη Τετάρτη** παλιότερα έφτιαχναν η νέα ζύμη -το προζύμι της χρονιάς. Το απόγευμα της Μεγάλης Τετάρτης, στις

εκκλησίες μας, τελείται το Μυστήριο του Μεγάλου Ευχελαίου. Σε κάποιες περιοχές, οι γυναίκες πηγαίνουν στο Μεγάλο Ευχέλαιο, έχοντας μαζί τους μια

σουπιέρα με αλεύρι με στερεωμένα σε αυτό τρία κεριά, τα οποία καίνε κατά την τέλεση του Μυστηρίου. Το αλεύρι αυτό, το χρησιμοποιούν για να φτιάξουν τις πασχαλινές κουλούρες την επόμενη.

Τη **Μεγάλη Πέμπτη** γίνεται το βάψιμο των αυγών. Οι γυναίκες και οι κοπέλες στολίζουν, επίσης, τον επιτάφιο. Σε μερικές περιοχές οι νοικοκυρές ζυμώνουν τις «**κουλούρες της Λαμπρής**».

Τη **Μεγάλη Παρασκευή**, για τους πιστούς, η νηστεία είναι αυστηρότατη και απαγορεύει ακόμα και το λάδι, ενώ το έθιμο απαγορεύει κάθε εργασία την ημέρα αυτή. Σε πολλές περιοχές της χώρας φτιάχνουν ένα ομοίωμα του

(Συνέχεια στη σελίδα 12)

Πασχαλινά Έθιμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

Ιούδα, το οποίο παραδίδουν στη φωτιά μετά την περιφορά του Επιταφίου. Επίσης, την ημέρα αυτή οι πιστοί συνηθίζουν να επισκέπτονται τους τάφους των νεκρών συγγενών και φίλων. Σε κάποιες περιοχές τα παιδιά φτιάχνουν ξύλινους σταυρούς που στολίζουν με λουλούδια και τραγουδούν το «*Σήμερα μαύρος ουρανός σήμερα μαύρη μέρα...*». Εκεινη την μερα πήγαίνομε το βραδυ στον επιταφειο Το **Μεγάλο Σάββατο** θέλει η παράδοση, την προετοιμασία της ψησταριάς και της σούβλας για το αρνί ή το κατσίκι που θα

φαγωθεί την επομένη. Οι πιστοί μετά το τέλος της λειτουργίας μεταφέρουν το Άγιο Φως στα σπίτια τους και το έθιμο θέλει να το φυλάνε μη σβήσει για σαράντα ημέρες. Στο Λεωνίδιο τα παιδιά πετούν πολύχρωμα αερόστατα στον ουρανό. Στην Κέρκυρα με την Πρώτη Ανάσταση σπάνε κανάτια γεμάτα νερό που συμβολίζουν έναν τεχνητό σεισμό, όπως αυτός που έγινε όταν αναστήθηκε ο Χριστός. Στο Βροντάδο της Χίου δύο ενορίες ρίχνουν ρουκέτες. Στην Καλαμάτα γίνεται ο «σαϊτοπόλεμος» με εύφλεκτα υλικά, ενώ στη Ζάκυνθο με την Πρώτη Ανάσταση απελευθε-

ρώνονται λευκά περιστέρια. Την **Κυριακή του Πάσχα** σε όλες σχεδόν της περιοχές της Ελλάδας από νωρίς το πρωί ανάβουν οι ψησταριές για να ψηθούν το αρνί ή το κατσίκι στη σούβλα, αλλά και το κοκορέτσι για το Πασχαλινό τραπέζι. Στα νησιά - στις περισσότερες περιπτώσεις - το αρνί είναι γεμιστό με διάφορα χόρτα και ρύζι και ψήνεται στο φούρνο. Μέχρι αργά το απόγευμα στήνεται ένα ξέφρενο γλέντι, κυρίως οικογενειακά ή ανά γειτονιές, με φαγοπότι και χορούς.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΜΑ

Τα κόκκινα αυγά

Ένα από τα πιο διαδεδομένα έθιμα του Πάσχα είναι το βάψιμο των κόκκινων τα αυγών.

Η Παναγία πίσω απ' το έθιμο των κόκκινων αυγών:

Μία εξήγηση που δίνεται συχνά, λέει ότι η Παναγία πήρε ένα καλάθι αυγά και τα πρόσφερε στους φρουρούς Του Υιού της, ικετεύοντάς τους να του φέρονται καλά! Όταν τα δάκρυά της έπεσαν πάνω στα αυγά, αυτά βράφηκαν κόκκινα!

Τα κόκκινα αυγά και η Μαγδαληνή:

Μία άλλη ιστορία συνδέει το κόκκινο χρώμα με τη Μαρία Μαγδαληνή. Όταν ο Ρωμαίος αυτοκράτορας ενημερώθηκε για την Ανάσταση του Χριστού, τη θεώρησε τόσο απίθανη «όσο και το να βαφτούν τα αυγά κόκκινα». Η Μαρία Μαγδαληνή τότε, χρωμάτισε μερικά αυγά κόκκινα και του τα πήγε για να του επιβεβαιώσει το γεγονός.

Η δύσπιστη γυναίκα:

Για μια περίπου ίδια ιστορία με

την παραπάνω, μιλάει και αυτή. Μία γυναίκα για να κάνει τους άλλους να πιστέψουν την είδηση της Ανάστασης του Ιησού είπε: «Όταν τα αυγά που κρατώ θα γίνουν κόκκινα, τότε θα αναστηθεί και ο Χριστός». και τότε αυτά έγιναν κόκκινα!»

Το αυγό συμβολίζει τον τάφο του Χριστού που ήταν κλειστός -

όπως το περίβλημα του αυγού, αλλά έκρυβε μέσα του τη «Ζωή», αφού από αυτόν βγήκε ο Χριστός και αναστήθηκε!

Μπορεί τα τελευταία χρόνια το αυγά να βάφονται σε διάφορα χρώματα, όμως η παράδοση τα θέλει κόκκινα. Τα χρωματιστά αυγά τα συναντάμε στην αρχαιότητα, στη Ρώμη, στην Ελλάδα, στην Κίνα, στην Αίγυπτο, ως δώρα στις ανοιξιάτικες γιορτές μαζί με κουνέλια.

Την Κυριακή του Πάσχα μαζεύονται οι οικογένειες και τσουγκρίζουν τα αυγά. Παίρνει ο καθένας από ένα κόκκινο αυγό και ρωτάει τον άλλον «να τσουγκρίσουμε»; Και αν θέλει τότε ο ένας βράει ο ένας το αυγό του άλλου. Νικάει αυτός που με όσους κι αν τσουγκρίσει το αυγό του, εκείνο δεν έσπασε.

ΙΩΑΝΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Πασχαλινές Συνταγές

Μαγειρίτσα

ΥΛΙΚΑ:

1 ολόκληρη αρνίσια συκωταριά περίπου 1,2 κιλά, 2 κρεμμύδια ψιλοκομμένα, 5 φρέσκα κρεμμυδάκια ψιλοκομμένα, 300 γραμ. τρυφερά φύλλα από αντίδια, ½ κιλό τρυφερά φύλλα μαρουλιού, 1 ½ φλιτζ. τσαγιού άνηθο ψιλοκομμένο, 1 φλιτζ. τσαγιού ελαιόλαδο, 2 αυγά, χυμό από λεμόνι, αλάτι και πιπέρι

1.- Πλένουμε καλά τη συκωταριά και βάζουμε άφθονο αλατισμένο νερό να βράσει. Τη ζεματάμε για 10 λεπτά μέσα στο νερό. Τη βγάζουμε, την καθαρίζουμε καλά από τα περιττά λίπη και το λαρύγγι και την ψιλοκόβουμε.

2.- Σε μια μεγάλη κατσαρόλα ρίχνουμε το ελαιόλαδο και σοτάρουμε ταυτοχρόνως τα τριμμένα κρεμμύδια, τα ψιλοκομμένα φρέσκα κρεμμυδάκια και

την ψιλοκομμένη συκωταριά τουλάχιστον για 5-6 λεπτά.

3.- Προσθέτουμε 1 νεροπότηρο ζεστό νερό. Αφήνουμε να πάρει βράση και μαγειρεύουμε για 10 λεπτά περίπου.

4.- Χοντροκόβουμε τα αντίδια και τα φύλλα μαρουλιού. Τα ρίχνουμε μέσα στην κατσαρόλα πιέζοντάς τα για να χωρέσουν, σκεπάζουμε, τα αφήνουμε να μαγειρευτούν για 5-6 λεπτά, ξεσκεπάζουμε και ανακατεύουμε καλά. Μόλις πάρει βράση

ανακατεύουμε καλά και τα αφήνουμε να μαγειρευτούν για περίπου ½ της ώρας.

5.- Όσο μαγειρεύονται ετοιμάζουμε το αβγολέμονο. Χωρίζουμε τα αβγά σε κρόκους και ασπράδια, χτυπάμε μια σφικτή μαρέγκα και τους κρόκους μαζί να ασπρίσουν, τα ενώνουμε, ρίχνουμε το χυμό λεμονιού και ζουμί από την κατσαρόλα μας.

6.- Αδειάζουμε το αβγολέμονο μέσα στη μαγειρίτσα, ανακατεύουμε, ρίχνουμε μπόλικο τριμμένο πιπέρι και τον ψιλοκομμένο άνηθο. Ένα τελευταίο ανακάτεμα και σερβίρουμε.

Μπορείτε, εάν θέλετε, να βάλετε μέσα και 1 φλιτζάνι ρύζι για σούπα. Είναι θέμα γούστου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πώς βάφουμε τα πασχαλινά αυγά

Υλικά : 20 - 30 αυγά φρέσκα (βιολογικά, αν γίνεται), 1 κουτάλι σούπας ξύδι, 1 πρέζα αλάτι, 1 φακελάκι μπογιά (για το κάθε χρώμα), ξύδι (όσο γράφουν οι οδηγίες της μπογιάς).

Εκτέλεση : Βγάζουμε τα αυγά από το ψυγείο 2-3 ώρες νωρίτερα, για να έρθουν σε θερμοκρασία δωματίου, ώστε να μην μας σπάσουν κατά το βράσιμο. Καλύτερα είναι, να τα βγάλουμε από το προηγούμενο βράδυ και να τα βάψουμε το πρωί.

Πλένουμε τα αυγά μας, πολύ προσεκτικά, έτσι ώστε να τα καθαρίσουμε από βρωμίες, αλλά και για να είμαστε σίγουροι, ότι η επιφάνεια τους θα είναι λεία, για να βαφτούν καλά.

Τα τοποθετούμε σε μια στρώση στην κατσαρόλα, φροντίζοντας να μην είναι στριμωγμένα μεταξύ τους, ώστε να αποφύγουμε

το σπάσιμο.

Τα βράζουμε σε πολύ χαμηλή φωτιά, ρίχνοντας στο νερό τη μία πρέζα αλάτι και τη μία κουταλιά ξύδι, για 15' - 20' λεπτά, ανάλογα πόσο καίει το μάτι της κουζίνας μας. Όταν είναι έτοιμα, τα αποσύρουμε από την φωτιά, χύνουμε το νερό, προσεκτικά και γεμίζουμε την κατσαρόλα, με κρύο νερό βρύσης.

Τ' αφήνουμε στην κατσαρόλα να κρυώσουν για 30', αλλάζοντας το νερό 3 - 4 φορές. Έπειτα τα βγάζουμε απ' το νερό, και τ' αφήνουμε σε χαρτί κουζίνας, να στεγνώσουν και να παγώσουν καλά, άλλες 2 - 3 ώρες. Ετοιμάζουμε τη βαφή, ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες, για την θερμοκρασία, την ποσότητα του νερού, της βαφής, του αριθμού και της θερμοκρασίας των αυγών, αλλά και

του χρόνου που θα μείνουν μέσα στη βαφή. Στη συνέχεια, βγάζουμε προσεκτικά τα βαμμένα αυγά, με ένα κουτάλι ή μια τρυπητή κουτάλα και τ' αφήνουμε να στεγνώσουν, πάνω σε μια πιατέλα, με απορροφητικό χαρτί. Μόλις στεγνώσουν καλά, κολλάμε τις στάμπες, ή τα ζωγραφίζουμε με ειδικό πινελάκι και τα γυαλίζουμε μ' ένα βαμβάκι που του έχουμε βάλει ελαιόλαδο.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ ΠΡΙΦΤΗ

Οδηγίες ψησίματος αρνιού

Το πασχαλινό αρνί συνήθως σφάζεται μια ημέρα πριν, το Μεγάλο Σάββατο το πρωί, όπου τα εντόσθια φυλάγονται για τη μαγειρίτσα ή το κοκορέτσι και το αρνί για το σουβλισμα την Κυριακή.

Εργαλεία για το σουβλισμα

- Σύρμα για το στερέωμα-δέσιμο του αρνιού στη σουβλα (ούτε πολύ ψιλό, ούτε πολύ χοντρό)
- Πένσα ή κόφτης για να δέσουμε το σύρμα
- Σπάγκος για το ράψιμο του αρνιού
- Χοντρή βελόνα (σακοράφα) για το ράψιμο του

Προετοιμασία

Πλένω πάρα πολύ καλά το αρνί μέσα έξω. Φτιάχνω ένα μείγμα από αλατοπίπερο και φρεσκοτριμμένη μυρωδάτη ρίγανη και καρυκεύω με αυτό το εσωτερικό του αρνιού.

Για να το σουβλίσω ευκολότερα καλό είναι να ακουμπήσω το αρνί σε τραπέζι.

Περνώ προσεχτικά τη σουβλα από το άνοιγμα των πίσω ποδιών και παράλληλα στη σπονδυλική στήλη, κατευθύνω τη σουβλα με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να περάσει από το λαιμό και να βγει από την τρύπα που έχω δημιουργήσει προηγουμένως στο κέντρο του κεφαλιού

(εναλλακτικά για πιο εύκολα φροντίζω να βγει από την τρύπα του στόματος), παρόλα αυτά πιο στερεωμένο είναι από το κρανίο και έτσι ψήνεται καλύτερα το κεφάλι.

Για να σιγουρέψω το αρνί και να παραμείνει σε οριζόντια θέση πάνω στη σουβλα κατά το ψήσιμο, θα δέσω σφιχτά με μαλακό σύρμα που θα περάσω σε τρία σημεία της σπονδυλικής στήλης. Το ίδιο θα κάνω και με

το λαιμό του αρνιού. Τέλος θα τεντώσω καλά τα πίσω πόδια, παράλληλα στη σουβλα και θα τα δέσω σφιχτά.

Το κλείσιμο δηλαδή το ράψιμο της κοιλιάς του αρνιού γίνεται στο τέλος με σπάγκο και χοντρή βελόνα (σακοράφα). Το αρνί μας είναι πλέον έτοιμο για ψήσιμο.

Καλό είναι αν έχω δροσερό χώρο να κάνω όλη αυτή τη διαδικασία από βραδύς και να στερεώσω το αρνί όρθιο με το κεφάλι προς τα κάτω αφήνοντάς το να στραγγίζει καλά σε λαδόκολλες ή πλαστικό που θα έχω φροντίσει να στρώσω ακριβώς από κάτω.

Πριν το ψήσω θα το τρίψω καλά με λεμόνι και θα το καρυκεύσω και απ' έξω. Το αλάτισμα είναι πολύ σημαντικό και συμβάλει τόσο στη γεύση όσο και στην κρούστα της πετσούλας και πρέπει να είναι γενναιόδω-

ρο.

Διαδικασία ψησίματος

Για να το ψήσω όμορφα τώρα και να γίνει πολύ αρωματικό μπορώ να προσθέσω στα κάρβουνα μερικές κληματόβεργες. Ανάβω αρχικά λοιπόν τα κάρβουνα που θα πρέπει να έχουν χωνέψει πριν βάλω τη σουβλα. Τώρα χρειάζεται πολλή προσοχή, φροντίζω η σουβλα να απέχει στην αρχή 50 εκ από τη φωτιά, μπαίνει δηλαδή σε αρκετή απόσταση από τη φωτιά για να μην αρπάξει το ψητό. Τα κάρ-

βουνα από κάτω πρέπει να είναι κατανεμημένα έτσι ώστε να καλύπτουν όλο το μήκος του αρνιού, δίνοντας έμφαση, βάζοντας δηλαδή περισσότερα κάρβουνα, στα μπούτια και στο στήθος του αρνιού δηλαδή στα σημεία που χρειάζεται περισσότερο ψήσιμο. Επίσης δε θα πρέπει να είναι ακριβώς στην ευθεία κάτω από το αρνί, αλλά λίγο πιο άκρη και ο λόγος είναι το λίπος που θα αρχίσει να στάζει να μην πέφτει ακριβώς επάνω τους, γιατί θα φουντώνει τη φωτιά που θα το «γλύφει λαίμαργα» από κάτω δίνοντας του χρώμα πριν την ώρα του.

Σημειώστε ότι είναι πολύ σημαντικό να μην πάρει καθόλου χρώμα τη πρώτη ώρα το ψητό γιατί θα καεί εξωτερικά χωρίς να'χει ψηθεί από μέσα, είναι το πιο συνηθισμένο λάθος. Θα γυρίζετε τη σουβλα γρήγορα και ασταμάτητα, και θα φροντίζετε η φωτιά να καίει συνεχώς αλλά χωρίς φλόγα και ή δυνατόν η έντασή της να μην αυξομειώνεται για να υπάρχει σταθερή θερμοκρασία. Στην πορεία προσθέτετε και άλλα κάρβουνα αν χρειάζεται. Κατά διαστήματα αλείφετε το αρνί με μείγμα λαδιού και λεμονιού με μακρύ γερό πινέλο με χονδρή τρίχα για να μη καίγεστε.

Το χρόνο ψησίματος δε μπορώ να σας τον πω ακριβώς μιας και είναι συνάρτηση του βάρους του, του πάχους και φυσικά της έντασης της φωτιάς. Πάντως ένα αρνί 8 κιλών χρειάζεται σχεδόν 3 ώρες από κει και πέρα για κάθε παραπάνω κιλό προσθέτουμε 25 λεπτά ακόμη. Όταν έχει αρχίσει να ροδίζει πολύ και να φαίνεται ότι σχεδόν ψήθηκε, θα πρέπει να κατεβάσετε τη σουβλα πιο κοντά στη φωτιά και ο ρυθμός που το γυρίζετε να γίνει πιο αργός. Ένα σημάδι αναγνώρισης, ότι το αρνί σας ψήθηκε είναι οι σχισμές που κάνει στα μπούτια

(Συνέχεια στη σελίδα 15)

Οδηγίες ψησίματος αρνιού

(Συνέχεια από τη σελίδα 14)

και τα κόκαλα της πλάτης αρχίζουν κατά τόπους να φαίνονται.

Και τώρα που έφτασε η μεγάλη στιγμή, δε θέλω τσαπατσουλιές.

Μεταφέρετε

προσεχτικά το αρνί με τη σούβλα (φυσικά χρειάζεστε έναν βοηθό), στο τραπέζι που έχετε στρώσει με μεγάλες λαδόκολλες

από πριν για αυτή τη δουλειά και αφού κόψετε τα σύρματα που το συγκρατούν τραβήξτε τη σούβλα προς τα πίσω, και αφή-

στε το πάνω στο τραπέζι. Όσο παραδοσιακοί κι αν είστε τα χέρια ίσως ήταν καλή ιδέα κάποτε, αλλά ένα μεγάλο καλό μαχαίρι και ένα μπαλαδάκι για να μεριδοποιήσετε το αρνί κάνουν καλύτερη δουλειά, χωρίς να καίγεστε.

Άντε καλή μας όρεξη

και Καλό Πάσχα σε όλους!

ΝΟΡΑ ΡΑΓΚΟΥΣΗ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Αστεία λαγουδάκια

Υλικά : τρεις κουτάλες αρ.7, χαρτόνι κανσόν σε κίτρινο, πορτοκαλί, κόκκινο και πράσινο χρώμα, τρεις μικρές πήλινες γλάστρες διαμ. περίπου 45 χιλ. ή ένα ρολό χαρτιού στο οποίο κολλάτε ένα χαρτόνι για πάτο, τσόχα σε κίτρινο και πράσινο χρώμα, χόρτο φυσικό ή πλαστικό, σε πορτοκαλί και κόκκινο χρώμα, μαλλιά νεράιδας ή πολύ λεπτές λωρίδες από γκοφρέ χαρτόνι ή άχυρο σε πράσινο χρώμα, ξύλινη πασχαλίτσα, σύρμα διαμ. 0,3 χιλ., ακρυλικό χρώμα ή δαχτυλομπογιά ή πλαστικό χρώμα κίτρινο και πορτοκαλί χρώμα.

Βοηθήματα : μαρκαδόρος τζελ ή ανεξίτηλος σε μαύρο χρώμα, ξυλομπογιά σε κόκκινο χρώμα, κοπίδι-λουλούδι μικρό κοπίδι μαργαρίτα μικρή, κοπίδι

τριφύλλι μεγάλο, διακορευτής, κόλλα υγρή, ψαλίδι απλό, κοπίδι, θερμοκόλλα.

Οδηγίες : 1. Κόβετε τα αυτιά και τα μεγάλα λουλούδια για τις γλάστρες από χρωματιστό χαρτόνι σύμφωνα με το παρόν. Ίσως χρειαστεί να προσαρμόσετε τον εσωτερικό κύκλο των λουλουδιών με τα γλαστράκια που επιλέξατε. Κόβετε όλα τα σχήματα με τα κοπίδια διαφόρων σχημάτων.

2. Ζωγραφίστε τα πρόσωπα με μαρκαδόρο τζελ και ξυλομπογιά κόκκινη πάνω στις σπάτουλες, κολλάτε για μύτες τελίτσες που θα κόψετε με τον διακορευτή.

3. Κολλάτε τα αυτιά στο πίσω μέρος κάθε σπάτουλας. Για να φτιάξετε τα μαλλιά, παίρνετε μικρές τούφες από "μαλλιά νεράιδας" ή πολύ λεπτές λωρίδες γκοφρέ χαρτονιού και τα δένεται στη μέση με σύρμα. Τα κολλάτε στις σπάτουλες και τα στολίζετε με σχέδια που κόψετε με τα κοπίδια.

4. Διακοσμήστε τις γλαστρουλες ζωγραφίζοντας βούλες ή κολλώ-

ντας τα σχήματα που κόψατε με τα κοπίδια διαφόρων σχημάτων. Κολλάτε στο χείλος τους τα μεγάλα λουλούδια. Τοποθετήστε τα σχήματα που κόψατε με τα κοπίδια.

5. Τοποθετήστε τα κασκόλ από τσόχα ή για το μεσαίο λαγό από χαρτί και τα διαμορφώνετε.

Οι αστείοι λαγοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν και μετά το Πάσχα πχ, για να βάλετε μέσα μικρά μολύβια και ξυλομπογιές ή συνδετήρες.

ΕΥΑ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Πασχαλινά αυγά με γέμιση κέικ

Είναι απλούστατο...

Χρησιμοποιήστε την αγαπημένη σας συνταγή για cupcakes σε συνδυασμό με τις παρακάτω οδηγίες για να φτιάξετε πασχαλινά αυγά με γέμιση κέικ!

Οδηγίες για να προετοιμάσετε τα αυγά:

Χρησιμοποιώντας ένα ανοιχτήρι για κρασί (ή έναν σουγιά), πολύ προσεκτικά, δημιουργήστε μία μικρή τρύπα στην κορυφή του αυγού. (Στην αρχή, δοκιμάστε να ξύσετε την κορυφή σιγά σιγά με ένα σουγιά έτσι ώστε να δημιουργηθεί μία τρύπα και να μην σπάσει το αυγό από την πίεση).

Μόλις δημιουργήσετε μια μικρή τρύπα, ξεφλουδίστε σιγά σιγά για να την κάνετε μεγαλύτερη, έτσι ώστε να χωρέσει το κορνέ με την γέμιση του κέικ.

Αναποδογυρίστε το αυγό και αδειάστε το περιεχόμενο σε ένα μπολ. Μην πετάξετε το κρόκο και το ασπράδι γιατί είμαι σί-

γουρη πως θα τα χρειαστείτε για τη συνταγή του κέικ! Ξεπλύνετε το εσωτερικό των αυγών καλά κάτω από το νεροχύτη. Στη συνέχεια, βυθίστε τα αυγά σε θαλασσινό νερό για

τριάντα λεπτά. Ο λόγος που χρησιμοποιούμε αλάτι είναι για να βουλιάξουν τα αυγά. Ξεπλύνετε τα τσόφλια των αυγών σε κρύο νερό και ακουμπήστε τα αυγά σε απορροφητικό χαρτί για να στεγνώσουν, με την πλευρά της τρύπας να κοιτάει προς τα κάτω.

Εν το μεταξύ, ετοιμάστε την αγαπημένη σας συνταγή κέικ και αντί να βάλετε το μείγμα σε φόρμα, γεμίστε ένα πλαστικό κορνέ με το οποίο στη συνέχεια θα γεμίσετε τα αυγά.

Γεμίστε τα αυγά σας περίπου 3/4 με το μείγμα του κέικ. Εδώ πρέπει να είστε προσεκτικοί: εάν δεν γεμίσετε τα αυγά με αρκετό μείγμα κέικ, τότε δεν θα έχετε ένα πλήρες "γεμιστό" αυγό. Εάν όμως παραγεμίσετε τα αυγά, το κέικ θα ξεχειλίσει έξω από το αυγό κατά τη διάρκεια του ψησίματος.

Εάν το γεμίσετε σωστά απλά ξύστε τη κορυφή και καθαρίστε το αυγό με ένα βρεγμένο χαρτί από την παραπανίσια "ζύμη" αλλιώς, εάν το παραγεμίσατε δε πειράζει διότι θα μπορέσετε να φτιάξετε μικρά ανθρωπάκια όπως στη φωτογραφία! Καλό Πάσχα σε όλους.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Θηκούλες για πασχαλινά κεράσματα

Δώστε μια ιδιαίτερη όψη στα πασχαλινά κεραστικά σας δημιουργώντας με τα παιδάκια σας αυτούς τους υπέροχους καρτοένιους κώνους.

Ιδανικοί επίσης για πάρτι με θέμα τα λαχανικά ή τη φύση.

Θα χρειαστείτε :

Το πατρόν για το χαριτωμένο καρτόν - κώνο, Χαρτί ή χαρτόνακι για να εκτυπώσετε πάνω το πατρόν, Διπλής όψης ταινία, Μεταξόχαρτο (tissue paper), Κορδέλα, Αυγά καραμέλες ή σοκολατένια για να γεμίσετε τον κώνο

Διαδικασία:

Εκτυπώστε το πατρόν.

Κόψτε το περιμετρικά και βάλτε ταινία διπλής όψης στο πτερύγιο. Τυλίξτε τον κώνο και κολλή-

στε πιέζοντας το πτερύγιο στο οποίο κολλήσατε προηγουμένως την ταινία διπλής όψης.

Κόψτε δύο κομμάτια μεταξόχαρτο (tissue paper) σε μέγεθος περίπου 37 x 42 cm.

Τοποθετήστε τα το ένα πάνω από το άλλο

Γεμίστε το με τις καραμελίτσες ή τα σοκολατάκια, περίπου 3-4 cm (1,5 ίντσες) πάνω από την κορυφή του καρτόνου. Τυλίξτε το μεταξόχαρτο και δέστε με μια κορδέλα ή ένα όμορφο χρωματιστό νήμα και είναι έτοιμο!

ΡΑΦΑΕΛΛΑ ΠΡΙΦΤΗ

the real thread blog.com

Χειροποίητη λαμπάδα

Εάν ακόμα δεν έχετε πάρει τη λαμπάδα σας για το Πάσχα καθώς δεν έχετε βρει την ιδανική που να ανταποκρίνεται στο γούστο σας τότε δεν έχετε παρά να φτιάξετε τη λαμπάδα με τα χεράκια σας! Η κατασκευή είναι ιδιαίτερα εύκολη και οικονομική. Απελευθερώστε τη δημιουργικότητα και τη φαντασία σας και σίγουρα θα δημιουργήσετε μια μοναδική λαμπάδα που θα τη ζηλεύουν όλοι.

Υλικά:

1 λευκή λαμπάδα, ακρυλικά χρώματα, 1 σφουγγάρι, κορδέλες, νήματα, χάντρες, λεπτό

σύρμα, μοτίφ από παλιά κοσμήματα

Σε πρώτο στάδιο βάζουμε τη λαμπάδα με τα ακρυλικά χρώματα και το σφουγγαράκι περίπου μέχρι τη μέση και εν συνεχεία την αφήνουμε στην άκρη να στεγνώσει καλά. Μόλις στεγνώσει, παίρνουμε τις κορδέλες και τα νήματα και τα πλέκουμε περιμετρικά της λαμπάδας σε όποιο σχηματισμό θέλουμε, στερεώνοντας και λίγο σύρμα για να μην πέφτει η κατασκευή.

Περνάμε και τα διακοσμητικά στοιχεία μέσα από τα νήματα, στερεώνοντας με κόμπους και

τις χάντρες. Καλύπτουμε τους

κόμπους και τα δεσίματα με μια μεγαλύτερη κορδέλα.

ΣΟΦΙΑ ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ

Διακόσμηση των πασχαλινών αυγών

Η διακόσμηση των αυγών πρωταγωνιστεί στα έθιμα του Πάσχα. Γι' αυτό θα σας παρουσιάσω μια άλλη πρόταση διακόσμησης που θα τα κάνει πιο όμορφα, θα τα «ζωντανέψει», ενώ θα μπορούσε να είναι και ένα όμορφο δώρο για τους φίλους μας. Η κατασκευή δεν θα χρειαστεί πάνω από ένα τέταρτο της ώρας για να ολοκληρωθεί, ενώ το αποτέλεσμα θα σας αποζημιώσει.

Με την τεχνική που θα σας παρουσιάσω μπορούμε να φτιάξουμε κοτοπουλάκια, λαγουδάκια, αλλά και διάφορα λουλουδένια σχέδια για την διακόσμηση των αυγών, όπως μπορείτε να δείτε στις εικόνες.

Τα υλικά

Τα υλικά που θα χρειαστούμε είναι: πάστα ζάχαρης σε διάφο-

ρα χρώματα (ανάλογα με την κατασκευή μας) λευκό, ανοιχτό κίτρινο, ανοιχτό πορτοκαλί, μαύρο, κόκκινο, άλλο χρώμα της επιλογής μας, μικρά σοκολατένια αυγά

Η κατασκευή

Αρχικά παίρνουμε ένα κομμάτι πάστα και τυλίγουμε προσεκτικά ένα σοκολατένιο αυγό έτσι ώστε να μην υπάρχει κενό γύρω από αυτό. Το χρώμα της πάστας έχει σχέση με την τελική μας κατασκευή.

Για παράδειγμα αν φτιάξουμε κοτοπουλάκια χρησιμοποιούμε ανοιχτό κίτρινο χρώμα, αρχικά αλλά και για την κατασκευή των φτερών και της ουράς, όπως

βλέπουμε στις εικόνες. Ενώ για τη μύτη και τα πόδια χρησιμοποιούμε ανοιχτό πορτοκαλί χρώμα πάστας.

Για το φιογκάκι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μπλε, κόκκινο χρώμα ή ότι άλλο χρώμα μας αρέσει.

Αν φτιάξουμε λουλουδένια στολίδια τα χρώματά της πάστας θα είναι ανάλογα με τις

προτιμήσεις μας. Τα σοκολατένια αυγά μπορούμε να τα αφήσουμε όπως είναι ή να τα ντύσουμε με άσπρη πάστα. Ενώ θα χρειαστούμε και πράσινη πάστα για την κατασκευή των φύλλων. Καλή Ανάσταση και Καλή διασκέδαση!!!

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΜΑ

Σοφία : Χειροποίητη λαμπάδα

Σας περισσέψαν κάλτσες που έχουν χαθεί κατά το άλλο τους μισό κατά τη διάρκεια της μπουγάδας; Θα σας δείξουμε πώς μπορείτε να φτιάξετε χαριτωμένα πασχαλινά λαγουδάκια.

Υλικά

ένα κουτάλι/ ένα χωνί, φακές, μία παιδική κάλτσα, λαστιχάκι, κορδέλα, ψαλίδι, τσόχα/χαρτόνι κόλλα, κλωστή, βελόνα, κουμπιά

Εκτέλεση:

Για να φτιάξετε το λαγουδάκι σας, πάρτε ένα κουτάλι ή ένα χωνί και γεμίστε μία παιδική κάλτσα με φακές μέχρι λίγο πιο πάνω από την φτέρνα. Κλείστε

(Συνέχεια στη σελίδα 18)

Πασχαλινά λαγουδάκια από κάλτσες

(Συνέχεια από τη σελίδα 17)

την κάλτσα σφιχτά με ένα λαστιχάκι.

Για να φτιάξετε το κεφάλι και το λαιμό, δέστε μία κορδέλα γύρω από την κάλτσα ακριβώς κάτω από την φτέρνα. Χρησιμοποιήστε το ψαλίδι για να κόψετε την άκρη της κάλτσας σε δύο

αυτάκια, στρογγυλεύοντας τις άκρες ώστε να έχουν το σωστό σχήμα. Από κομματάκια τσόχα κόψτε μύτη, μάτια και δόντια. Αν δεν έχετε τσόχα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε χαρτόνι. Κολλήστε τα στο κεφαλάκι του λαγού.

Τέλος ράψτε 2 κουμπιά για να φτιάξετε τα μάτια.

**ΣΟΦΙΑ
ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ**

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πρωτομαγιά : Γιορτή των εργατών

Την 1η Μαΐου του 1886 στο Σικάγο των Η.Π.Α χιλιάδες εργάτες ξεκίνησαν να διαδηλώνουν ειρηνικά μαζί με τις γυναίκες και τα παιδιά τους διεκδικώντας ωράριο εργασίας στις 8 ώρες και καλύτερες συνθήκες εργα-

σίας. Την περίοδο εκείνη είχαν προηγηθεί συνεχόμενες απεργίες εργατών σε όλη τη χώρα.

Στη γύρω περιοχή είχαν μαζευτεί αστυνομικές δυνάμεις οπλισμένες με οπλοπολυβόλα έτοιμες να δράσουν. Την ώρα

που το πλήθος παρακολουθούσε τις ομιλίες ο επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης διατάσσει να διαλυθεί η συγκέντρωση. Οι αστυνομικοί άρχισαν να χτυπούν και να πυροβολούν τους διαδηλωτές χωρίς καμία διά-

κριση.

Ο αριθμός των θυμάτων παραμένει άγνωστος μέχρι σήμερα.

Στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο τιμούμε κάθε 1η Μαΐου τους αγώνες και τις θυσίες εκείνων των ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους και αγωνίστηκαν για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η 1η Μάη είναι ημέρα απεργίας και όχι αργίας και σηματοδοτεί τους αγώνες της εργατικής

τάξης για καλύτερες συνθήκες δουλειάς και για μια ανθρώπινη ζωή με αξιοπρέπεια.

ΝΑΤΑΣΑ ΜΑΜΑΗ

Πρωτομαγιά : Γιορτή της Άνοιξης και των λουλουδιών

Σύμφωνα με τον τρόπο διαίρεσης του χρόνου των αρχαίων Ελλήνων, ο Μάιος αντιστοιχούσε σε μέρος του Μουνιχιώνα και του Θαργηλιώνα που σημαίνει το μήνα που ο ήλιος καίει, θερμαίνει τη γη. Ήδη από τους Ρωμαίους, η αρχή του μήνα σηματοδοτούνταν από τον εορτασμό της Αγαθής Θεάς ενώ σε όλη τη διάρκεια του τελούνταν γιορτές συνδεδεμένες με την ευφορία των αγρών.

Η φυσιογνωμία του Μαΐου στη

λαϊκή αντίληψη είναι δίσημη: συνυπάρχει σ αυτήν το καλό και το κακό, η αναγέννηση και ο θάνατος. Όλες αυτές οι ιδιότητες συγκλίνουν και συγκεντρώνονται στην πρώτη του μέρα, την Πρωτομαγιά. Ο εθιμικός εορτασμός της ως της τελικής νίκης του καλοκαιριού κατά του χειμώνα και της κατίσχυσης της ζωής επί του θανάτου έχει μακρότατη παράδοση με ρίζες που ανάγονται σε προχριστιανικές αγροτικές λατρευτικές τελε-

τές που αποσκοπούσαν στη γονιμότητα των αγρών και, κατ'επέκταση, και των ζώων και των ανθρώπων.

Οι αρχαίοι Έλληνες, ως φλογεροί φυσιολάτρες, γιόρταζαν το άνοιγμα των λουλουδιών και το φτάσιμο της άνοιξης. Από τα αρχαιότερα χρόνια του πολιτισμού τους, που έφθασε στην Ελλάδα από τη Θράκη το ρόδο, μαζί με τις Ορφικές διδασκαλίες, το άνθος αυτό έγινε σύμβο-

(Συνέχεια στη σελίδα 19)

Πρωτομαγιά : Γιορτή της Άνοιξης και των λουλουδιών

(Συνέχεια από τη σελίδα 18)

λο και υμνήθηκε ως η νύμφη των ανθέων.

Η γιορτή, όμως, της άνοιξης, η αρχαία Πρωτομαγιά, πήρε σιγά-σιγά κι επίσημη μορφή. Από τις παλαιότερες γιορτές, δημιουργήθηκαν τα Ανθεστήρια, η γιορτή των λουλουδιών. Αυτή ήταν η πρώτη επίσημη γιορτή ανθέων των Ελλήνων. Ίδρύθηκε πρώτα στην Αθήνα, όπου με μεγαλοπρέπεια βάζιζαν προς τα ιερά πομπές με κανηφόρες, που έφεραν άνθη. Έπειτα τα Ανθεστήρια διαδόθηκαν και σ άλλες πόλεις της Ελλάδος και πήραν πανελλήνια μορφή.

Στα Ανθεστήρια της Ελλάδας «ανασταίνόταν» ο... σκοτωμένος Ευάνθης θεός, επίθετο του Διόνυσου, που από το χυμένο αίμα του φύτρωσε, σύμφωνα με το μύθο, η άμπελος. Δρώμενο της Πρωτομαγιάς στην Ελλάδα κατά τα νεότερα χρόνια ήταν η

ανάσταση του Μαγιάπουλου. Ένας έφηβος μιμούταν στα ξέφωτα του δάσους τον πεθαμένο, δήθεν, Διόνυσο. Κοπέλες τον στόλιζαν με άνθη και του τραγουδούσαν τον «κομμό, το θρήνο και τον οδυρμό, μέχρι που να «αναστηθεί» και μαζί με αυτόν όλη η φύση.

Η ειδωλολατρία προσωποποίησε τις ιδιότητες της Φύσης και τις προσκύνησε σαν συγκεκριμένους θεούς. Έτσι τις αρχικές εκείνες γιορτές της Άνοιξης μοιράστηκαν μεταξύ τους η Ίσιδα, ο Διόνυσος, η Δήμητρα, ο Απόλλωνας, η Χλωρίδα (Flora) και όποιος άλλος θεός θεωρήθηκε επόπτης της φυσικής παραγωγής ή αίτιος της βλάστησης των φυτών.

Αργότερα, με το πέρασμα των αιώνων, η αρχική έννοια της Πρωτομαγιάς χάθηκε και τα έθιμα επιβίωσαν απλώς ως λαϊκές γιορτές στις οποίες συμπερι-

λαμβάνονται περιφορά δέντρων, πράσινων κλαδιών ή στεφάνων με λουλούδια, ανακήρυξη του βασιλιά ή της βασίλισσας του Μάη, χορός γύρω από ένα δέντρο ή ένα στολισμένο κοντάρι-γαϊτανάκι. Πρόκειται για μια από τις ελάχιστες γιορτές χωρίς θρησκευτικό περιεχόμενο που έχουν διατηρηθεί ως

τις μέρες μας με εκδηλώσεις που συνατιούνται στον λαϊκό πολιτισμό πολλών ευρωπαϊκών λαών.

ΕΥΑ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

Οι κινήσεις της Γης

Ο πλανήτης μας, η Γη, πραγματοποιεί τέσσερις διαφορετικές κινήσεις, από τις οποίες οι δύο πρώτες είναι οι πιο σημαντικές:

Περιστροφή της Γης γύρω από τον άξονά της:

Από τον Κοπέρνικο ξέρουμε ότι η Γη κινείται γύρω από τον άξονα περιστροφής της. Η περιστροφή γίνεται από δυτικά προς τα ανατολικά, χωρίς όμως να γίνεται αντιληπτή. Για μια πλήρη περιστροφή γύρω από τον άξονα της, η Γη χρειάζεται 23 ώρες, 56 πρώτα λεπτά και 4 δευτερόλεπτα. Στην περιστροφή αυτή της Γης οφείλεται η εναλλαγή μέρας και νύχτας κατά τη διάρκεια του εικοσιτετράωρου.

Περιστροφή της Γης γύρω από

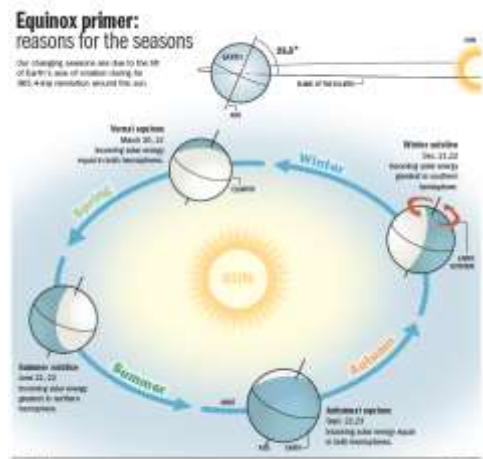
τον Ήλιο:

Εκτός από την ημερήσια περιστροφή της Γης γύρω από τον άξονα της, η Γη κάνει και μια ετήσια περιφορά γύρω από τον Ήλιο. Η Γη κινείται γύρω από τον Ήλιο σε ελλειπτική τροχιά. Ο άξονας της γήινης τροχιάς λέγεται Αψιδική γραμμή, η μεγαλύτερη απόσταση της Γης από τον Ήλιο λέγεται Αφήλιο και η μικρότερη Περιήλιο. Η Γη για να κάνει μια περιφορά γύρω από τον Ήλιο χρειάζεται 365 μέρες, 5 ώρες, 48 λεπτά και 18 δευτερόλεπτα. Στην ετήσια περιφορά της Γης γύρω από τον Ήλιο οφείλεται η διαφορετική διάρκεια της μέρας και της νύχτας,

όπως και οι διάφορες εποχές του έτους.

Η Γη ακολουθεί ακόμα την κίνηση του Ήλιου αλλά και του Γαλαξία μας.

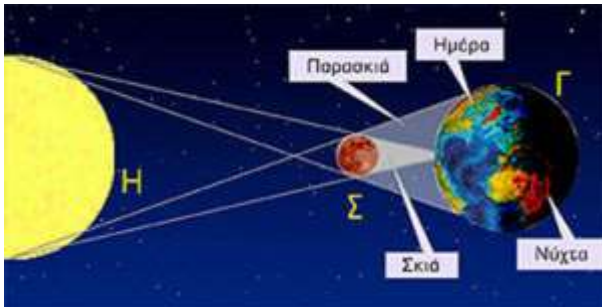
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΜΑΗΣ

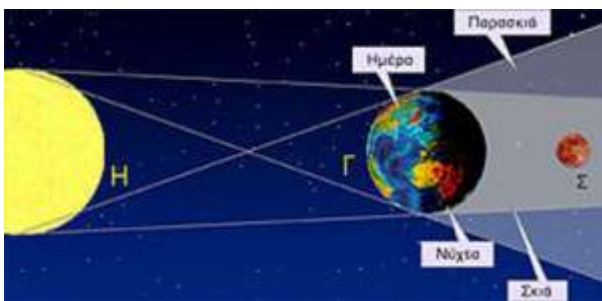
Η έκλειψη του Ήλιου και της Σελήνης

Έκλειψη στην αστρονομία είναι το φαινόμενο κατά το οποίο επηρεάζεται η φωτεινότητα

μιας έκλειψης Ηλίου ή μιας έκλειψης Σελήνης. Την σημερινή εποχή, η έκλειψη Ηλίου μπορεί

Έκλειψη Ηλίου

Έκλειψη Σελήνης

ενός ουράνιου σώματος, είτε επειδή μπαίνει στη σκιά ενός άλλου ουράνιου σώματος, είτε διότι ένα άλλο ουράνιο σώμα μπαίνει ανάμεσα σε εκείνο και τον παρατηρητή.

Συνήθως, ο όρος έκλειψη χρησιμοποιείται για την περιγραφή

να είναι μερική, όταν ο παρατηρητής στη Γη βλέπει τη Σελήνη να μην καλύπτει ολόκληρο τον δίσκο του Ήλιου, ή ολική. Αντίθετα, η έκλειψη Σελήνης είναι πάντα ολική.

Η έκλειψη της Σελήνης είναι το φυσικό φαινόμενο κατά το οποίο η Σελήνη σταματάει να δέχεται το φως του Ήλιου καθώς ανάμεσα στα δύο αυτά ουράνια σώματα παρεμβάλλεται η Γη. Έκλειψη Σελήνης μπορεί να παρατηρηθεί κατά τη νύχτα και όταν η Σελήνη βρίσκεται στη φάση της Πανσελήνου.

Η έκλειψη του Ήλιου είναι το φυσικό φαινόμενο κατά το οποίο η Σελήνη παρεμβάλλεται ανάμεσα στον Ήλιο και στη Γη με αποτέλεσμα ορισμένες περιοχές της Γης να δέχονται λιγό-

τερο φως από ότι συνήθως. Έκλειψη Ηλίου μπορεί να παρατηρηθεί κατά την ημέρα και όταν η Σελήνη βρίσκεται στη φάση της νέας Σελήνης.

Η Σελήνη και η Γη ανήκουν στα ετερόφωτα ουράνια σώματα όπως όλοι οι πλανήτες και οι φυσικοί δορυφόροι τους. Το φως που παρατηρούμε να εκπέμπει τη νύχτα η Σελήνη προέρχεται από την ανάκλαση του φωτός του Ήλιου στην επιφάνειά της.

Για να συμβεί έκλειψη Σελήνης θα πρέπει αυτή να βρεθεί στη σκιά της Γης. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο όταν ο Ήλιος, η Γη και η Σελήνη βρίσκονται πάνω στην ίδια ευθεία γραμμή ή περίπου πάνω στην ίδια ευθεία γραμμή και με τη Γη να βρίσκεται ανάμεσα στα δύο ουράνια σώματα.

Ανάλογα για να συμβεί έκλειψη Ηλίου θα πρέπει η Γη να βρεθεί στη σκιά της Σελήνης. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο όταν ο Ήλιος, η Γη και η Σελήνη βρίσκονται πάνω στην ίδια ευθεία γραμμή ή περίπου πάνω στην ίδια ευθεία γραμμή και όταν η Σελήνη βρίσκεται ανάμεσα στα δύο ουράνια σώματα.

ΣΟΦΙΑ ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ

Το Ραμαζάνι

Το Ραμαζάνι είναι ένας θρησκευτικός μήνας για τους μουσουλμάνους που κάνουμε νηστεία. Η νηστεία του Ραμαζανιού είναι τελείως διαφορετική από εκείνη των χριστιανών καθώς σ' αυτήν δεν τρώμε ούτε πίνουμε τίποτα από τις 4 το πρωί μέχρι τις 9 το βράδι.

Τη νηστεία αυτή την κάνουμε για να νιώθουμε τους φτωχούς ανθρώπους. Στο Ραμαζάνι μένουμε οπωσδήποτε ξύπνιοι μέχρι τις 6 το πρωί και κάνουμε θρησκευτικά πράγματα.

Στο Ραμαζάνι αφού φάμε κά-
νουμε μια άλλη προσευχή.
Σ' αυτό το μήνα στολίζουμε τα
μπαλκόνια και τα σπίτια μας με
φώτα.

MOXAMENT ALI

Μαρία Κάλλας

Την προηγούμενη εβδομάδα
13 Μαρτίου θα πηγαίναμε στον
Φλοίσβο για να δούμε μια
έκθεση για τη Μαρία Κάλλας.
Τα περισσότερα παιδιά δεν τη

γνωρίζαμε και παρ' όλο που η
επίσκεψή μας ματαιώθηκε λόγω
καιρού ήταν ευκαιρία να ψά-
ξουμε κάποιες πληροφορίες γι'
αυτήν.

Η Μαρία Κάλλας υπήρξε κορυ-
φαία υψίφωνος και η πλέον
γνωστή παγκοσμίως ως ντί-
βα της όπερας. Γεννήθηκε στις
2 Δεκεμβρίου του 1923 στην
Νέα Υόρκη Το πραγματικό της
όνομα ήταν Μαρία Άννα Καικι-
λία Σοφία Καλογεροπούλου.

(Συνέχεια στη σελίδα 21)

Μαρία Κάλλας

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

Από νωρίς εκδήλωσε το ενδιαφέρον της για τη μουσική. Το 1937 η Μαρία Κάλλας επιστρέφει με τη μητέρα της στην Ελλάδα και έχοντας ήδη εκδηλώσει τα φωνητικά της χαρίσματα γίνεται δεκτή δωρεάν από το Εθνικό Ωδείο.

Από το 1939 που ξεκίνησε να ερμηνεύει ρόλους σε παραστάσεις στο Ωδείο Αθηνών ξεκίνησε η λαμπρή καριέρα της που έγινε παγκόσμια.

Εμφανίζεται στη Λυρική σκηνή ως Αϊντα του Βέρντι, γίνεται Βεατρίκη στο Βοκάκκιο και τραγουδά Tosca και Cavalleria. Στις 3 Αυγούστου 1947 κάνει την πρώτη εντυπωσιακή της εμφάνιση στην Αρένα της Βερόνα με την "Τζοκόντα". Ερμηνεύει Ιζόλδη και Turandot. Ο ένας θρίαμβος διαδέχεται τον άλλο. Το 1949 εμφανίζεται στο Μπουένος Άιρες με τη Νόρμα. Το 1950 στο Μεξικό γίνεται Λενόρα, Φιορίλα στη Ρώμη, Traviata στη Φλωρεντία. Οι επιτυχίες συνεχίζονται ως Κοστάντσα στη Σκάλα του Μιλάνου. Τραγουδάει Αρμίντα στη Φλωρεντία, Ριγκολέτο στο Μεξικό, και Λαΐδη Μάκβεθ στη Σκάλα. Η εκπληκτική της πορεία συνεχίζεται.

Γίνεται Αλκιστη, Ελισάβετ, Τζούλια, Μανταλένα Ροζίνα, Φεντόρα Ιφιγένεια, Αμέλια Ιμογένη, Παουλίνα. Η παράσταση της "Τραβιάτα" το 1955 σε σκη-

νοθεσία Λουκίνο Βισκόντι υπήρξε θριαμβευτική. Το 1960-61 τραγουδάει στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου Νόρμα και Μήδεια σε σκηνοθεσία Αλέξη Μινωτή. Το 1964 σημειώνει νέο καλλιτεχνικό θρίαμβο στην Όπερα του Παρισιού με τη Νόρμα. Στις 5 Ιουλίου 1965 εμφανίζεται για τελευταία φορά σε παράσταση όπερας. Είναι στο

Covent Garden του Λονδίνου με την "Tosca" σε σκηνοθεσία Φράνκο Τζεφφιρέλι.

Η 8η Δεκεμβρίου 1973 θεωρείται η τελευταία της δημόσια εμφάνιση όπου η Μαρία Κάλλας τραγουδούσε άριες στην όπερα του Παρισιού. Εκείνη την ημέρα το κοινό την κάλεσε στη σκηνή 10 φορές. Η κραυγή "Viva Maria" συγκλόνιζε την αίθουσα όσο οι ανθοδέσμες έπεφταν στη σκηνή. Πρόκειται

πραγματικά για μια ανεπανάληπτη, εξαιρετική καλλιτεχνική σταδιοδρομία από την οποία δεν είναι δυνατό να παραλειφθεί τίποτα. Οι επιτυχίες της Κάλλας δημιουργούν ως ψηφίδες το ψηφιδωτό της μοναδικότητάς της. Υπήρξε μοναδική προσωπικότητα.

Η προσωπική ζωή της Μαρίας Κάλλας έθρεψε ακόμη περισσότερο το μύθο της. Ο θάνατος από καρδιακή προσβολή στις 16 Σεπτεμβρίου 1977 στο διαμέρισμά της στο Παρίσι μοιάζει με γεγονός που δεν συνέβη ποτέ. Το σώμα της αποτεφρώθηκε και η τέφρα της σκορπίσθηκε στη θάλασσα του Αιγαίου. Τα καταγάλανα νερά έγιναν ο μόνιμος και αιώνιος τόπος κατοικίας της.

Η ζωή της Μαρίας Κάλλας υπήρξε ασύγκριτη, μοναδική και ανεπανάληπτη σαν κι αυτή την ίδια. Δεν είναι λίγοι εκείνοι οι οποίοι έχουν ταυτίσει το όνομά της με την όπερα και το λυρικό θέατρο, ενώ ρόλοι όπως αυτός της Μήδεια για παράδειγμα, είναι δύσκολο να γίνουν πλέον αποδεκτοί με διαφορετική ερμηνεία. Η εικόνα της Μαρίας Κάλλας ενσαρκώνει την "απόλυτη Ντίβα" - και κατ' αυτό τον τρόπο η μορφή της θα μείνει ανεξίτηλα χαραγμένη στις καλύτερες σελίδες της παγκόσμιας μουσικής ιστορίας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΛΩΝΑΣ

«Στον αστερισμό Μαρία Κάλλας»

Η «Εταιρεία για το Κτήριο της Όπερας & της Ακαδημίας Λυρικής Τέχνης Μαρία Κάλλας» υπό την αιγίδα του δήμου Παλαιού Φαλήρου παρουσίασε την έκθεση «Στον αστερισμό Maria Callas» ως μέρος του δεκαπενθήμερου φεστιβάλ «Σινιάλο, ένας φάρος πολιτισμού στον Φλοίσβο», που διοργανώνει στο

Π. Φάληρο από 1 έως 15 Μαρτίου με ελεύθερη είσοδο.

Η Μαρία Κάλλας (Μαρία Άννα Σοφία Καικιλία Καλογεροπούλου) γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη στις 2 Δεκεμβρίου 1923. Υπήρξε κορυφαία υψίφωνος και η πλέον γνωστή παγκοσμίως ντίβα της όπερας. Το 1932 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα με

την μητέρα και την αδερφή της μαζί με την οποία ξεκινούν τα πρώτα μαθήματα πιάνου. Σε ηλικία 11 ετών έλαβε το πρώτο βραβείο ως "σολίστ" σε διαγωνισμό παιδικών φωνών που είχε διοργανώσει ο ραδιοφωνικός σταθμός της Νέας Υόρκης W.O.R.

Στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών κάνει

(Συνέχεια στη σελίδα 22)

«Στον αστερισμό Μαρία Κάλλας»

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

μαθήματα φωνητικής με την δασκάλα της, Ελβίρα ντε Ιντάλγκο. Πρωτοπαρουσιάστηκε στην Ελλάδα σε ηλικία 16 χρονών στην περιοχή του Κάμπου και ερμήνευσε το έργο "Ντ' Αλπερ" και η φωνή της έκανε και πάλι εξαιρετική εντύπωση.

Το 1945 γυρίζει στην Αμερική και από εκεί πηγαίνει στην Ιταλία όπου σπούδασε άλλα δύο χρόνια. Στο ευρωπαϊκό κοινό έκανε την εμφάνιση της κατά το Φεστιβάλ Όπερας της Βερόνας.

Η λαμπρή και ένδοξη καριέρα της τερματίστηκε με τον θάνατό της, από καρδιακή προσβολή, στο Παρίσι στις 16 Σεπτεμβρίου του 1977.

Μουσική, λογοτεχνία, κινηματο-

γράφος, θέα-

τρο, με διακεκριμένους εκπροσώπους τους, θα έδωσαν το «παρών» στο φεστιβάλ του Φλοίσβου, με στόχο να γίνει ευρύτερα γνωστό το έργο της Εταιρείας και ιδιαίτερα ο στόχος της ίδρυσης Ακαδημίας Λυρικής Τέχνης, στο κτίριο της οδού Πατησίων 61, που θα φέρει το

όνομα του μύθου που λέγεται Μαρία Κάλλας. Γι' αυτό, άλλωστε, στον πρώτο όροφο του ιστορικού κτιρίου του Φλοίσβου λειτούργησε η έκθεση «Στον αστερισμό Maria Callas» με κοστούμια, επιστολές, αντικείμενα και πορτρέτα της, ενώ προβλήθηκαν σε οθόνες ντοκιμαντέρ για τη ζωή της.

Απώτερος στόχος του φεστιβάλ ήταν να φέρει το κοινό κοντά στην τέχνη και να του συστήσουν το σύμπαν του μύθου που λέγεται Μαρία Κάλλας.

Κρίμα που δεν καταφέραμε να πάμε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΓΓΛΕΖΟΣ

Μπάσκετ—Κανονισμοί

Παίζεται με δύο ομάδες των πέντε ατόμων σε ένα (συνήθως κλειστό, που στο έδαφος του έχει παρκέ) γήπεδο με δύο αντικριστά καλάθια. Οι παίκτες επιτρέπεται να ακουμπήσουν την μπάλα μόνο με τα χέρια (ωστόσο δε συνιστά παράβαση εάν αυτή ακουμπήσει και οποιοδήποτε άλλο μέρος του σώματος, εκτός από τα πόδια). Σκοπός των ομάδων είναι να βάλουν με σουτ την μπάλα μέσα

στο καλάθι όσο το δυνατόν περισσότερες φορές στα 40 λεπτά του αγώνα (τέσσερα δεκάλεπτα). Η ομάδα που θα πετύχει περισσότερους πόντους είναι η νικήτρια. Εάν ο αγώνας λήξει ισόπαλος, οι ομάδες συνεχίζουν σε πεντάλεπτη παράταση κ.ο.κ. Κάθε ομάδα έχει 5 παίκτες ανά πάσα στιγμή μέσα στο γήπεδο, ενώ κατά τη διάρκεια ενός αγώνα μπορεί να χρησιμοποιήσει άλλους 7 παίκτες (που βρίσκο-

νται στον πάγκο), κάνοντας όποτε χρειαστεί αλλαγές. Ανά-

λογα με το ποια ομάδα κατέχει την μπάλα, οι παίκτες παίζουν αμυντικά ή επιθετικά. Ο συνολικός χρόνος της επίθεσης μιας ομάδας είναι 24 δευτερόλεπτα, ενώ για να περάσει μια ομάδα την μπάλα από το μισό γήπεδο έχει μόνο 9 δευτερόλεπτα. Δεν επιτρέπεται να τρέχει κάποιος κρατώντας την μπάλα (βήματα): πρέπει ή να κάνει συγχρόνως ντρίμπλα ή να σταματήσει και να δώσει πάσα.

Αλλιώς η μπάλα πηγαίνει στην αντίπαλη ομάδα.

Κάθε αγώνας διαρκεί 4 περιόδους ίσης διάρκειας. Ανάμεσα στην 1η και τη 2η, καθώς και ανάμεσα στην 3η και την 4η, μεσολαβεί διάλειμμα 2 λεπτών. Ανάμεσα στην 2η και την 3η, υπάρχει διάλειμμα 15 λεπτών, το λεγόμενο ημίχρονο. Κάθε προπονητής έχει το δικαίωμα να καλέσει τους παίκτες του στον πάγκο για να τους

δώσει οδηγίες, τέσσερις φορές στον αγώνα. Αυτό λέγεται time-out και κατά τη διάρκειά του ο αγώνας διακόπτεται για 1 λεπτό, ενώ οι παίκτες συγκεντρώνονται στους πάγκους.

Στο παρκέ υπάρχει η γραμμή του τριπόντου (στα 6.75 μέτρα στην Ευρώπη για διοργανώσεις υπό την αιγίδα της FIBA^[1], 7.25 στο NBA), που ορίζει την αξία κάθε σουτ. Οι αθλητές μπορούν

(Συνέχεια στη σελίδα 23)

Μπάσκετ—Κανονισμοί

(Συνέχεια από τη σελίδα 22)

να σκοράρουν για 2 πόντους (μέσα από τη γραμμή) ή για 3 (έξω από αυτήν, εφόσον δεν την πατούν). Για 1 πόντο μετράει η βολή, την οποία σουτάρουν οι παίκτες, κατόπιν υποδείξεως των διαιτητών (ενώ ο χρόνος έχει διακοπεί) μετά από φάουλ ή τεχνική ποινή (βλ. παρακάτω).

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Υπεύθυνοι για την επίβλεψη τυχόν παραβάσεων των κανόνων είναι οι 3 επιτηρητές. Βασικότερες παραβάσεις στο μπάσκετ είναι: το **φάουλ**, που είναι η βίαιη παρενόχληση ενός παίκτη από κάποιον αντίπαλό του, με τρόπο που ξεφεύγει από τα αθλητικά πλαίσια. Ο αμυνόμενος μπορεί να παρεμποδίσει τον επιτιθέμενο χρησιμοποιώντας μόνο τον κορμό του. Ο αθλητής που κάνει 5 φάουλ σε έναν αγώνα, αποβάλλεται και δεν μπο-

ρεί να επανέλθει στο γήπεδο (στα 4 φάουλ είναι η αποβολή στο NBA).

Τα **βήματα** συμβαίνουν όταν ένας παίκτης κάνει περισσότερα από 4 βήματα κρατώντας την μπάλα, χωρίς να κάνει ντρίμπλα ή όταν κουνήσει τα πόδια του αφού έχει σταματήσει, κρατώντας την μπάλα με τα δύο χέρια. Σε περίπτωση άσχημης (υβριστικής, βίαιης κλπ.) συμπεριφοράς αθλητή ή προπονητή, ο διαιτητής έχει δικαίωμα να τον τιμωρήσει με **τεχνική ποινή**, ενώ σε ακραίες περιπτώσεις υπάρχει η τιμωρία **ντισκαλιφιέ** (γαλλική *disqualifié*), που ισοδυναμεί με αποβολή του παίκτη από το πρωτάθλημα. Στο επιθετικό φάουλ όταν ο επιθετικός είναι ακίνητος και ο αμυντικός τον απωθήσει, είναι παράβαση. Το αν παίζει με πλάτη ή με πρόσωπο

στο καλάθι δεν έχει σημασία, το φάουλ ισχύει και για τις δύο περιπτώσεις. Σε περίπτωση που ο αμυντικός αρνηθεί το φάουλ τιμωρείται με τεχνική ποινή από τον διαιτητή. Σε περίπτωση που ένας παίκτης σταματήσει την ντρίμπλα, τότε δεν μπορεί να ξεκινήσει να τριπλάρει ξανά γιατί έτσι θα κάνει **διπλή τρίπλα**, που ισοδυναμεί με βήματα.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Ποδόσφαιρο

Το ποδόσφαιρο είναι ένα ομαδικό άθλημα που παίζεται ανάμεσα σε δυο ομάδες των έντεκα

οδηγεί την μπάλα στο αντίπαλο τέρμα, δηλαδή «να βάλει γκολ» ή να «σκοράρει» όπως

παικτών με μια σφαιρική μπάλα. Ο ποδοσφαιρικός αγώνας διεξάγεται σε ένα ορθογώνιο γήπεδο με φυσικό ή τεχνητό πράσινο χλοοτάπητα και ένα «τέρμα» στο μέσο καθεμιάς από τις στενές πλευρές. Σκοπός κάθε ομάδας είναι να

λέγεται στην ειδική ποδοσφαιρική γλώσσα. Οι παίκτες χειρίζονται την μπάλα κυρίως με τα πόδια αλλά και με τον κορμό του σώματος ή το κεφάλι. Η ομάδα που θα πετύχει περισσότερα τέρματα στο τέλος του παιχνιδιού που διαρκεί δύο σα-

ρανταπεντάλεπτα κερδίζει.

Στο ποδόσφαιρο υπάρχουν 17 κανόνες οι οποίοι είναι :

1. Ο αγωνιστικός χώρος, 2. Η μπάλα, 3. Ο αριθμός των ποδοσφαιριστών, 4. Ο εξοπλισμός του ποδοσφαιριστή, 5. Ο διαιτητής, 6. Οι βοηθοί διαιτητές, 7. Η διάρκεια του αγώνα, 8. Η έναρξη και η επανέναρξη του παιχνιδιού, 9. Η μπάλα εντός και εκτός παιχνιδιού, 10. Η μέθοδος επίτευξης τέρματος, 11. Παίκτης εκτός παιχνιδιού (οφσάιντ), 12. Παραβάσεις και ανάρμοστη συμπεριφορά, 13. Ελεύθερο λάκτισμα, 14. Επανορθωτικό λάκτισμα (πέναλτι), 15. Επαναφορά από την πλάγια γραμμή (πλάγιο άουτ), 16. Από τέρματος λάκτισμα (άουτ), 17. Το γωνιαίο λάκτισμα (κόρνερ).

ΚΛΑΙΝΤΙ ΜΠΕΚΙΡΑΙ

Surf Casting

Η τεχνική Surf Casting την φαρεύουν μόνο όταν έχει κύμα. Τα πιο συνηθισμένα δολώματα είναι: ακροβάτης, αμερικάνος και φυσικά το φαραώ.

Είναι λογικό ότι θα τα βάλουμε με μια ταραγμένη θάλασσα, οπότε χρησιμοποιούνται κυρίως δύσπιστα ή τρίσπαστα καλάμια τα τηλεσκοπικά χρησιμοποιού-

νται για τόπου οι οποίοι δεν έχουν μεγάλα ψάρια.

Οι μηχανισμοί δεν παίζουν μεγάλο ρόλο για τον τρόπο με τον οποίο φαρεύεται αυτή η τεχνική.

ΧΑΡΗΣ ΨΙΑΧΟΣ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Πανσές

Ο πανσές είναι κοινή ονομασία μιας ομάδας ειδών, ποικιλιών φυτών του γένους *Ιον* (*Viola*). Κοινός πρόγονος όλων των ειδών του πανσέ είναι το είδος *Ιον το τρίχρουν* (*V. tricolor*) που λέγεται και άγιος πανσές ή πανσές των λιβαδιών. Είναι μονοετές φυτό έχει ύψους 15 έως 30 εκατοστομέτρων με καρδιοσχημα φύλλα στη βάση του και ωοειδή φύλλα

στον βλαστό. Τα άνθη διαμέτρου από 2,5 έως 5 εκατοστομέτρων έχουν πέντε πέταλα και βελούδινη υφή. Ο χρωματισμός τους είναι συνήθως ένας συν-

δυασμός μπλε, κίτρινου και λευκού. Τα φυτά αυτά αναπτύσσονται καλύτερα σε πλούσια εδάφη με υγρό και ψυχρό κλίμα. Χρειάζεται περίπου δύο με τρεις φορές την εβδομάδα πότισμα με λίγο νερό καθώς πρέπει να βρίσκεται σε μεγάλη γλάστρα λόγω των μεγάλων ριζών που θα αναπτύξει.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τουλίπα

Η Τουλίπα είναι Αγγειόσπερμο φυτό το οποίο ανήκει στην τάξη Λειριώδη και στην οικογένεια Λειριοειδή. Υπάρχουν 100 περίπου είδη τουλίπας που είναι όλα πολυετή φυτά των περιοχών της Ευρώπης και της δυτικής και κεντρικής Ασίας.

Η τουλίπα καλλιεργείται συστηματικά κυρίως στη βόρεια και δυτική Ευρώπη όπου έφτασε στις αρχές του 16ου αιώνα και αναπτύχθηκαν ποικιλίες πολλών

Οι τουλίπες είναι βολβόριζα φυτά και ο βολβός τους καλύπτεται από διάφορους χιτώνες καστανού χρώματος. Ο πολλαπλασιασμός τους γίνεται με τους βολβούς αυτούς, οι οποίοι δημιουργούν υπόγεια ριζώματα και με τη σειρά τους, τα ριζώματα αυτά νέους βολβούς, και μπορούν να δημιουργηθούν

αποικίες.

Τα φύλλα της τουλίπας είναι μακριά και σαρκώδη. Από το κέντρο των φύλλων βγαίνει ένας μακρύς βλαστός που φτά-

νει σε ύψος τα 70 εκατοστά και φέρει στην κορυφή του ένα μόνο μεγάλο άνθος, σχήματος κυπέλλου, μονόχρωμο σε ποικίλους χρωματισμούς.

Τα κύρια χρώματα της τουλίπας είναι το κίτρινο και το κόκκινο, αλλά βρίσκουμε και λευκά, πορφυρά και ροζ άνθη.

Οι τουλίπες φυτεύονται σε βρα-

χώδεις περιοχές, ορεινές και ημιορεινές. Ορισμένα είδη τουλίπας έχουν σχέση με καλλιεργούμενες περιοχές, ιδιαίτερα αυτές όπου φυτεύονται σιτηρά. Μεγάλες οργανωμένες καλλιέργειες του φυτού βρίσκονται στην Ολλανδία, που καλύπτουν τεράστιες εκτάσεις γι' αυτό η Ολλανδία ονομάζεται και "χώρα της τουλίπας".

Στην Ελλάδα βρίσκονται ως 9 είδη. Τα πιο σημαντικά είναι: 1.-**Τουλίπα η κυματόφυλλος** ή **Τουλίπα η βιοιωτική**. Θεωρείται η πιο ωραία από τις Ελληνικές τουλίπες. Τα άνθη της είναι σχήματος κουδουνιού, και εσωτερικά έχουν βαθύ πορφυρό χρώμα με μία στενή ζώνη χρυσοκίτρινου χρώματος.

2.-**Τουλίπα η νότια** ή πρώιμη. Έχει στενά φύλλα και χρυσοκί-

(Συνέχεια στη σελίδα 25)

Τουλίπα

(Συνέχεια από τη σελίδα 24)

τρينا εσωτερικά άνθη, κόκκινα εξωτερικά. Ανθίζει κατά τους μήνες Απρίλιο-Ιούνιο σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές.

3.- **Τουλίπα της Κρήτης**. Το φυτό φτάνει σε ύψος τα 15 εκατοστά, έχει 2-3 φύλλα, ενώ τα άνθη της είναι κατάλευκα με ροζ άκρες.

4.- **Τουλίπες της Χίου**,
-**Τουλίπα της Πελοποννήσου** Στην Πελοπόννησο συνα-

ντάμε την κιτρινοπορτοκαλί τουλίπα στον Μαλέα και στο Χιονοβούνι, η οποία μοιάζει με

φλόγα και την λέμε "φαναράκι". Σε πολλούς Ελληνικούς μύθους αναφέρεται η λέξη τουλίπα. Μύθοι που σχετίζονται με την

ιστορία της γέννησής της. Ένας από αυτούς τους μύθους: Στην Ανατολή κάποτε ήταν ένας πρίγκιπας Πέρσης που τον έλεγαν Φαράχ. Ήταν πολύ ερωτευμένος με τη Σχιρίν. Μια μέρα η αγαπημένη του σκοτώθηκε, ο Φαράχ τότε έπεσε με το αλόγο του σε έναν γκρεμό θέλοντας να αυτοκτονήσει. Το αίμα του απλώθηκε στο έδαφος και κάθε σταγόνα του έγινε τουλίπα. Από εκείνη την στιγμή η τουλίπα έγινε το έμβλημα της απόλυτης αγάπης.

ΡΑΦΑΕΛΛΑ ΠΡΙΦΤΗ

Ζουμπούλι

Το ζουμπούλι είναι ένα άνθος της οικογένειας Asparagaceae και του γένους Hyacinthus όπου κατατάσσονται περισσότερα από 30 είδη φυτών, είναι ένα από τα πιο όμορφα ανοιξιάτικα βολβώδη φυτά με χαρακτηριστικά της ομορφιάς του το όμορφο άρωμα του, αλλά σίγουρα και τα όμορφα και μεγάλα λουλούδια του που διεγείρουν έντονα τις αισθήσεις της όσφρησης και της όρασης.

Είναι κατάλληλο για τον κήπο, αλλά και για σπίτι, όμως μπορεί να βρεθεί και ως αυτοφυές σε αρκετές τοποθεσίες της χώρας μας αφού κατάγεται από τις περιοχές της Μεσογείου.

Υπάρχουν πολλές ποικιλίες με διάφορα χρώματα όπως μωβ, άσπρο, ροζ και μ' όλες τις ενδιάμεσες αποχρώσεις.

Η καταγωγή και ιστορία του

Υάκινθου

Υάκινθος, ζουμπούλι ή γιούλι. Είναι βολβώδες καλλωπιστικό

φυτό που κατάγεται από τις περιοχές της ανατολικής Μεσογείου όπως Ελλάδα, Μικρά Ασία, Συρία και Β. Αμερική. Στη

χώρα μας φυτεύονται ως καλλωπιστικά φυτά δυο κυρίως είδη, ο Υάκινθος της ανατολής (Hyacinthus orientalis) και ο ρωμαϊκός υάκινθος (Romanus). Ο υάκινθος είναι γνωστό φυτό ήδη από τα αρχαία χρόνια όπου θεωρούνταν το αγαπημένο λουλούδι της Αφροδίτης μια και συμβόλιζε τον έρωτα και την απaráμιλλη ομορφιά.

Στη μυθολογία λέγεται πως ο υάκινθος ήταν γιος του βασιλιά Αμύκλα της Σπάρτης, ξακουστός για την ομορφιά του. Σε

έναν αγώνα δισκοβολίας ο αγαπημένος του φίλος Απόλλωνας τον σκότωσε κατά λάθος. Από το αίμα του γεννήθηκε αυτό το υπέροχο φυτό και πήρε το όνομά του.

Φύτευση

Η φύτευσή τους γίνεται στα τέλη Οκτώβρη και τον Νοέμβριο. Το βάθος φύτευσης θα πρέπει να είναι στο διπλάσιο του όγκου του βολβού και η απόσταση στα 8 με 10 εκατοστά περίπου.

Σημαντικό είναι όπως σε κάθε βολβό, μετά το τέλος

της ανθοφορίας να κόβουμε το ξερό λουλούδι, να αφήνουμε τα πράσινα φύλλα και να προσθέτουμε λίπασμα. Το ζουμπούλι θα ανθίσει στα μέσα της άνοιξης ανάλογα τις καιρικές συνθήκες. Είναι αρκετά ανθεκτικό φυτό στον παγετό. Χρειάζεται μέτριο πότισμα και ημισκιασμένες θέσεις.

Στον κήπο φυτεύουμε τους βολβούς το φθινόπωρο σε βάθος 15-20 πόντους, ώστε να σκεπασθούν καλά, φροντίζοντας να

(Συνέχεια στη σελίδα 26)

Ζουμπούλι

(Συνέχεια από τη σελίδα 25)

μη λείπει το νερό (όχι υπερβολικό, γιατί μπορεί να σαπίσει). Οι βολβοί του είναι καλοσηματισμένοι. Το Μάρτιο και τον Απρίλιο, θα απολαύσουμε τα ωραία και ευωδιαστά άνθη του υάκινθου.

Ο πολλαπλασιασμός του υάκινθου μπορεί να γίνει και με σπόρο. Όμως είναι μια διαδικασία

που δεν εφαρμόζεται στην κηποτεχνία, γιατί απαιτεί πολλά

χρόνια για να ανθίσει. Πολλοί ποιητές και στιχουργοί έχουν εμπνευστεί από το όμορφο ζουμπούλι κι έχουν γραφτεί πολλά δημοτικά τραγούδια. Γνωστά αρώματα στηρίζουν στη μυρωδιά του τα προϊόντα τους όπως και πολλοί ζωγράφοι το έχουν αποτυπώσει στα έργα τους.

ΝΟΡΑ ΡΑΓΚΟΥΣΗ

Ντάλια

Η ντάλια είναι φυτό με κονδυλώδεις ρίζες, γένος ανθοφόρων θαμνοειδών φυτών, ενδημικών

του Μεξικού της Κεντρικής Αμερικής και της Κολομβίας. Περιλαμβάνει περίπου τριάντα είδη και ανθίζει κατά το καλοκαίρι και το φθινόπωρο. Αποτελεί το εθνικό λουλούδι στο Μεξικό. Οι Αζτέκοι καλλιεργούσαν τις ντάλιες για τροφή, τελετές και διακόσμηση.

Το 1872 ένα κουτί με ρίζες ντάλιας εστάλη από το Μεξικό στην Ολλανδία. Από αυτές επέζησε μόνον ένα φυτό, από το οποίο παρήχθησαν κόκκινα λουλούδια με μυτερά πέταλα *Ντάλια του Χουάρες*. Από αυτά προήλθαν τα σημερινά υβρίδια ντάλιας.

Σήμερα, κυκλοφορούν στην αγορά χιλιάδες διαφορετικές ποικιλίες ντάλιας με διαφορετικά ύψη, διαφορετικά σχήματα και χρώματα άνθους. Η ντάλια έχει ζωηρή βλάστηση και μπορεί να φθάσει σε ύψος ως και τα δυο μέτρα. Πολλαπλασιάζεται με διαχωρισμό των ριζών ενώ κάθε κομμάτι πρέπει να περιλαμβάνει και τη βάση του παλαιού στελέχους, όπου βρίσκονται οι οφθαλμοί που θα δώσουν τους νέους βλαστούς.

ΣΟΦΙΑ ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ

Κυπαρίσσι

με 18 είδη που βρίσκονται στις

Γυμνόσπερμο, κωνοφόρο, αειθαλές φυτό, το κυπαρίσσι ανήκει στην οικογένεια των Κυπαρισσειδών

περιοχές της Βορείου Αμερικής, στις χώρες της Μεσογείου και στη Δυτική Ασία.

Ο φλοιός του δέντρου χωρίζεται σε λωρίδες που αποχωρίζονται και πέφτουν. Τα φύλλα του είναι απλωτά βελονοειδή και σε μεγαλύτερη ηλικία αποκτούν λέπια. Οι κώνοι του κυπαρισσιού έχουν σχήμα σφαιρικό και φέ-

ρουν ζεύγη ξυλωδών λεπιών που βγαίνουν από τον άξονα του κάθε κώνου. Τα λέπια αυτά όταν γονιμοποιηθούν φέρουν αρκετούς σπόρους που ωριμάζουν κάθε δεύτερο χρόνο. Ο κώνος ανοίγει 2 χρόνια αργότερα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Καρότα

Τα καρότα μπορούν να αναπτυχθούν σχεδόν παντού

(ακόμη και σε γλάστρα). Προτιμούν όμως το χώμα να είναι

μαλακό και πλούσιο σε θρεπτι-

(Συνέχεια στη σελίδα 27)

Καρότα

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

κά συστατικά.

Τα περισσότερα προβλήματα που μπορείτε να συναντήσετε με τα καρότα οφείλονται με τις συνθήκες της καλλιέργειας: νερό που λιμνάζει, φτωχό σε θρεπτικά συστατικά χώμα και εμπόδια στο έδαφος που εμποδίζουν την ανάπτυξη του καρότου, όπως σκληρό έδαφος ακόμη και πέτρες.

Φροντίστε το χώμα να είναι μαλακό, σε βάθος 15 με 20 εκατοστά. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται καλό σκάψιμο και εμπλουτισμός του χώματος με

κομπόστ ή κοπριά.

Τα καρότα θέλουν καλό πότισμα. Το χώμα όμως θα πρέπει να αποστραγγίζει το νερό και να μη λιμνάζει.

Φροντίστε να βλέπει ο ήλιος το μέρος που θα σπείρετε τα καρότα.

Όταν τα φυτά φτάσουν να έχουν ύψος περίπου 5 εκατοστά, θα πρέπει να τα αραιώσετε. Αφαιρέστε φυτά ώστε όσα μείνουν να απέχουν 4 με 10 εκατοστά. Η αραιώση είναι σημαντική ώστε τα καρότα να έχουν χώρο να αναπτυχθούν.

Αφού βγάλουμε τα καρότα, μπορούμε να τα διατηρήσουμε στο ψυγείο στους 0 βαθμούς κελσίου.

ΙΩΑΝΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Φράουλες

Η φράουλα είναι φυτό που ανήκει στην οικογένεια των Ροδοειδών και πιθανότατα η καταγωγή της είναι από τη Χιλή. Είναι φυτό πολυετές και μονοετές, αναρριχώμενο πώδες φυτό με τριχωτά σύνθετα φύλλα και λευκά άνθη. Η καλλιέργειά της είναι αρκετά εύκολη ακόμα και για τους πιο αρχάριους. Η φράουλα αντέχει στις χειμερινές χαμηλές θερμοκρασίες, όμως μία απότομη αλλαγή θερμοκρασίας ή ένας παγετός την άνοιξη μπορεί να βλάψει το φυτό. Φυτεύεται το φθινόπωρο

έτσι ώστε να υπάρχει παραγωγή τον επόμενο χρόνο. Η συγκομιδή γίνεται μόλις οι

φράουλες αποκτήσουν κόκκινο χρώμα. Οι φράουλες καταναλώνονται ως νωπό φρούτο αλλά και επεξεργάζονται (κονσέρβες, χυμοί και άλλα). Χρησιμοποιούνται επίσης στη ζαχαροπλαστική, γίνονται μαρμελάδες, λικέρ, κομπόστες. Η φράουλα είναι πλούσια σε βιταμίνη C. Οι Η.Π.Α. έχουν τη μεγαλύτερη παραγωγή στον κόσμο. Ακολουθούν ο Καναδάς, η Ιταλία, η Πολωνία και η Γαλλία.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ—ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

Σπαζοκεφαλιές

-Βάλε έναν τυχαίο αριθμό στο νου σου από το 1 έως και το 9.
-Διπλασιασέ τον.
-Πρόσθεσε αλλά 58.
-Αφαίρεσε τα μισά.
-Από αυτόν τον αριθμό που έχεις τώρα στο μυαλό σου, αφάιρεσε και τον αριθμό που έχεις βάλει στην αρχή.
Σύνολο: 29
20 άνθρωποι μπορούν να σκάψουν 40 λακούβες σε 60 ημέ-

ρες. Σε πόσες ημέρες 10 άνθρωποι μπορούν να σκάψουν 20 λακούβες;
Σε 60 ημέρες!
Τρέχεις σε αγώνα με αυτοκίνητα και είσαι 3ος. Εάν προσπεράσεις τον 2ο, τι θέση θα έχεις στον αγώνα;
2ος (είναι προφανές)
Εχουμε 18, 28 και 38 ποιοι αριθμός λείπει;
Το 48 (επειδή προστίθενται ανά

δέκα).
Ενας βοσκός από την Αρκαδία έχει 25 πρόβατα. Από μια αρρώστεια ψώφισαν όλα εκτός από 8. Πόσα πρόβατα του έμειναν; (8)
Αν το παιδί της μητέρας σου δεν είναι αδερφός σου, τότε τι είναι;
Αδερφή σου

ΣΟΦΙΑ ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ

Ανέκδοτα κι Αινίγματα

1. Ένας άντρας παραπονιέται στον γιατρό πως όταν κοιμάται ροχαλίζει:
-Αφού δεν είσαι παντρεμένος τι σε πειράζει; λέει ο γιατρός.
-Εμένα όχι, πειράζει όμως τους συναδέλφους μου στο γραφείο!

2. -Γιαννάκη, ο γιατρός κι ο Γιαννάκης που τον φοβόταν:
Πες του πως είμαι άρρωστος!
3. Ήλιος δεν είναι ακτίνες έχει, πόδια δεν έχει και όμως τρέχει . Τι είναι;

Το ποδήλατο
4. Είκοσι καλογεράκια, όλα με σκουφάκια. Τι είναι;
Τα δάχτυλα

ΝΑΤΑΣΑ ΜΑΜΑΗ

Ανέκδοτα

- Τοτό, πώς πήγες σήμερα στο σχολείο;
- Πολύ καλά, μπαμπά. Σήκωσα και το χέρι μου.
- Και σε ποια ερώτηση απάντησες;
- Ποιος έσπασε το τζάμι της τάξης.
Πρόεδρος: Ησυχία παρακα-

λώ. Ο πρώτος που θα με διακόψει θα βγει αμέσως έξω.
Κατηγορούμενος: Ζήτη ο Πρόεδρος.

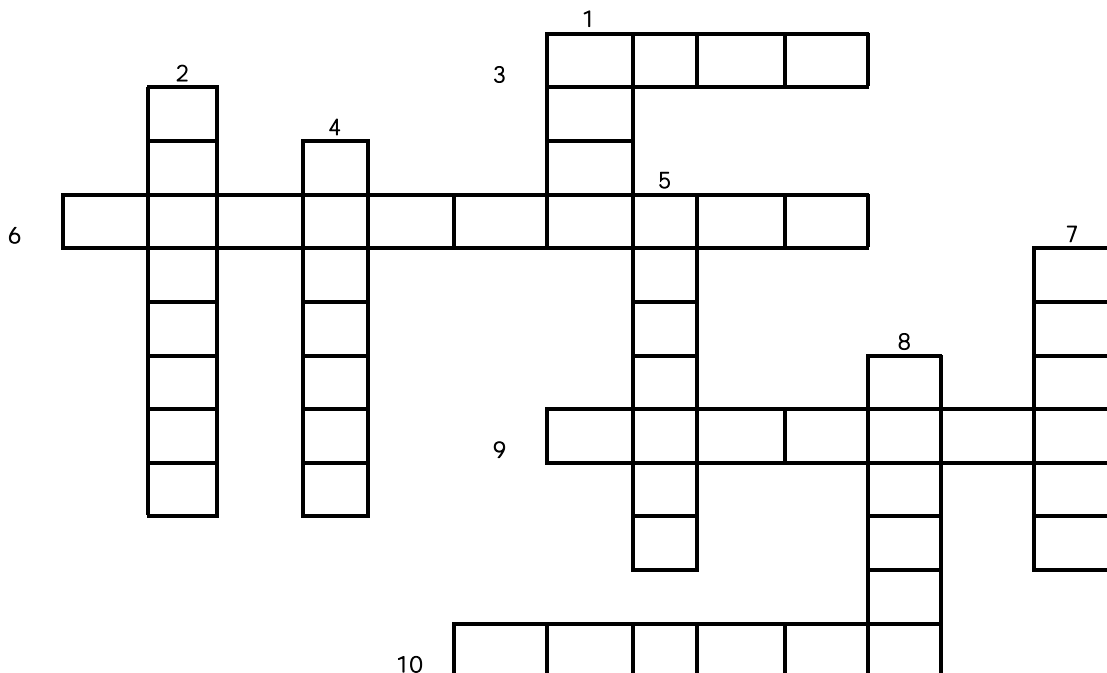
Τι λέει το μηδέν στο έξι;
Γιατί έχεις μία τρίχα;

Τι λέει το μηδέν στο οκτώ;
Γιατί φοράς ζώνη;

- Αν σου δώσω Πέτρο 55 πορτοκάλια, 63 μανταρίνια, 27 μήλα, 18 κυδώνια, 43 αχλάδια, τι θα έχω;
- Μανάβικο κύριε

ΣΟΦΙΑ ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

1. Τα βάζουμε σύμφωνα με το έθιμο
2. Την γιορτάζουμε το Μεγάλο Σάββατο τα μεσάνυχτα
3. Το τρώμε στο παραδοσιακό πασχαλινό τραπέζι
4. Παραδοσιακό πασχαλινό χρώμα που συμβολίζει το αίμα του Χριστού
5. Αυτή την ημέρα το Πάσχα

6. Υπάρχουν και σοκολατένια τέτοια ζωάκια
7. Η εβδομάδα πριν το Πάσχα
8. Άλλη ονομασία για το Πάσχα
9. Την ανάβουμε πριν την Ανάσταση
10. Χριστός... ! – το πασχαλινό χριστιανικό μήνυμα

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΜΑ

